

**КОНЦЕПЦИЯ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН**

на

**ЛЮБЕН ДИМИТРОВ ХАДЖИИВАНОВ -
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ- ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН**

Кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител -
председател на Окръжен съд - Смолян

**КОНЦЕПЦИЯ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН**

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ

I. Лична мотивация за заемане на длъжността.

**II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд – Смолян.
Достижения и проблеми.**

1. Правораздавателна дейност и управление на делата в Окръжен съд – Смолян.
2. Състояние на сградния фонд и информационно-технологичното осигуряване на Окръжен съд – Смолян.
3. Състояние на районните съдилища от района на Окръжен съд – Смолян

**III. Цели за развитие на Окръжен съд – Смолян, на съдебен район
Смолян и мерки за тяхното постигане.**

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въведение

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

На основание чл. 194б, ал. 1, т. 2 ЗСВ, Ви представям концепция за стратегическо управление на Окръжен съд – Смолян. Изготвил съм концепцията като кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител- председател” на Окръжен съд – Смолян. Тя е съобразена със Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система в условията на пълноправно членство в Европейския съюз на Министерство на правосъдието и Плана за подобряване на работата на съда, утвърден като препоръчителен стандарт с решение на Висшия съдебен съвет.

Концепцията утвърждава визия за състоянието и перспективите на съда, набелязва цели за институционалното му развитие, посочва система от мерки и дейности за осъществяване на тези цели.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността.

Завършил съм Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски” през 1997 година. Цялата ми професионална дейност е преминала в съда, като съм работил като съдебен кандидат в Окръжен съд – Смолян през 1997 – 1998 година, в Районен съд – Чепеларе през 1998 – 2004 година, в Районен съд – Смолян през 2004 – 2009 година и в Окръжен съд – Смолян през 2009г. и понастоящем. Имам ранг съдия във ВКС и ВАС. В периода 2004– 2009 година съм заемал длъжността административен ръководител-председател на Районен съд – Смолян, а от 2009 година и понастоящем заемам длъжността председател на Окръжен съд – Смолян.

През 2007-2008 година съм специализирал „Съдебна администрация и съдебен мениджмънт” в университета в гр. Денвър, САЩ. В хода на обучението съм изучавал дисциплините стратегическо планиране, лидерство и управление на проекти в съдебната система, финансов мениджмънт и бюджетиране за съдебни администратори, управление на делопотока, управление и реконструкция на съдебни сгради и съдебна инфраструктура, управление и развитие на човешките ресурси. След завършване на обучението съм провел и практически стаж във федерални и щатски съдебни институции, като федералния съд по несъстоятелност на Колорадо¹, федералния съд на Колорадо, както и градския съд на гр. Денвър.

---

¹ С участие в проект по оценка на професионалното представяне на съдия С. Брукс, <http://www.cob.uscourts.gov/brooks/judicialsurvey.htm>

Участвал съм като експерт и ръководител- проект в редици международни проекти и програми, като „Усъвършенстване на работните процеси в съда” съвместно с Програмата за развитие на съдебната система /ПРСС/ през 2010 – 2012 година², „Приемане на жалби и сигнали от граждани срещу нарушения на магистрати – анализ на състоянието и преглед на най-добрите европейски практики”, съвместно с ПРСС, Посолството на Кралство Нидерландия и Програма MATRA през 2009 година³, кандидатстване по проект „Укрепване на ефективността на правосъдието в Република Хърватска” с партньор Висшия съдебен съвет през 2012 година. Членувам в Българската асоциация по европейско право и в Международната асоциация по съдебна администрация. През 2014г., съвместно с НИП, съм иницирал провеждането на регионално обучение на тема „Правото на свобода на придвижване по протокол 4 и чл.1 от протокол 7 от ЕКПЧ. Статут на търсещите убежище в РБългария – международно- правна закрила”, който се проведе на 12-14.05.2014г. в гр. Хасково.

В професионалното си изграждане като съдия и ръководител съм се стремял да прилагам в работата си най-добрите достижения на българския и международен опит. Успявал съм да изградя работещи и мотивирани екипи от съдии и служебни служители, както в Районен съд – Смолян, така и в Окръжен съд–Смолян. Двете институции са били обявявани двукратно за съдилища-моделни през 2007 и 2012 година. Поддържам много добро взаимодействие с представителите на всички институции в рамките на съдебния район на окръжния съд, с председателите на окръжните съдилища в рамките на апелативния район, с председателя на Апелативен съд- Пловдив и председателя на Върховния касационен съд.

Профилът на успешен административен ръководител на съд според мен трябва да включва: баланс между добри професионални съдийски качества и административен опит /най-малко в администриране и управление на времето и делопотока/, умение да се общува ефективно с хора и институции, като се изграждат отношения, основани на доверие, постижения при издигане на авторитета на съда и правосъдието като цяло.

От 2004 година насам съм се стремял да развивам управленски умения и лидерски качества, свързани с ръководството на най-големия районен съд в областния център на Смолянска област, така и на Окръжен съд – Смолян. Този близо деветгодишен опит на ръководна позиция на районно и окръжно ниво е формирал у мен принципи на управление на

² С участие в комитета по оценка на съдилищата- модели, „Сборник с добри примери и практики на българските съдилища”, С.2012г.

³ С участие в доклад http://www.prss-bg.org/default/files/PDJS_MATRA%20report.pdf

съда, които се основават на постоянно взаимодействие и работа в екип, както със заместник-председателите на съда, председателите на районните съдилища, индивидуално със съдиите в рамките на общите събрания на окръжния и районните съдилища и при председателстване на съдебните състави по всички видове дела.

Същото се отнася за управлението в областта на съдебната администрация и взаимодействието ми със съдебните служители, поради което смятам, че се ползвам както с доверието и подкрепата на съдиите, така и на съдебните служители.

Професионалният ми съдийски и административен опит, както и добрите резултати в правораздавателната и административна дейност на ръководената от мен институция, ми дават основание да заявя пред вас решимостта си, в случай че ми гласувате доверие, да утвърдя постиженията на съда досега и да работя за постигане на конкретните цели, посочени в концепцията.

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд – Смолян. Достижения и проблеми в досегашната дейност.

Анализът и оценката на състоянието на Окръжен съд – Смолян ще бъдат по-точни и задълбочени, ако се основават на и предшестват от очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на съда. Това е така още повече, че смисълът и предназначението на представянето на концептуален документ в конкурса за административен ръководител е да анализира текущото състояние на съда и предложи дългосрочни мерки и дейности за подобряването му.

Подходяща система за оценка на достиженията на съда като институция в рамките на определен период от време, е наблюдението на нивото на изпълнение на заложените в стратегическия план на съда цели. В резюме, както показва и външната независима оценка на Проекта за развитие на съдебната система, заложените в плана цели са изпълнени близо 80 %⁴. Най-важните и значими за периода достижения на съда са, неизчерпателно изброени, както следва:

A. В областта на управлението на съда:

- съдът има и прилага стратегически план, публикуван в интернет-страницата на съда;

---

⁴ Референция на В. Делчева, директор на сдружение „Програма за развитие на съдебната система“.

- приети с консенсус между съдиите са времеви стандарти за разглеждане на делата, като мярка за ограничаване на необоснованото им забавяне;

- ръководството на съда провежда редовни срещи с председателите на районите съдилища за уеднаквяване на начина на работа на съдилищата и решаване на текущи въпроси;

- усъвършенстван е, в рамките на деловодната система АСУД, модулът за случайно разпределение на делата, в резултат на което е постигнат баланс в разпределението на отделните видове дела между съдиите в отделенията;

- съдът прилага принципите на програмния бюджет при управление на финансовите средства в рамките на системата за финансово управление и контрол.

Б. В областта на съдебната администрация:

- разработена е и се прилага система за предоставяне на справки за образуването, движението и решаването на делата по електронен път;

- политиките, процедурите и изискванията за назначаване на съдебни служители са публикувани в интернет-страницата на съда и са на разположение в информационния център;

- съдът е разработил и прилага система за взаимозаменяемост и приемственост при пенсиониране, съкращения или наличие на незает щат на съдебните служители, чрез първоначално, продължаващо и взаимно обучение;

- съдът е разработил и прилага ежегодни планове за първоначално и последващо обучение на съдии и съдебни служители.

В. В областта на информационните технологии:

- съдът е разработил и прилага механизъм за създаване на пълно електронно досие, което се използва по отделни дела в съдебно заседание и предоставяне на информация на страните, техните представители и състава на съда чрез системата интранет на АСУД и интернет-страницата на съда;

- разработена е и се прилага система в рамките на АСУД за случаен избор на съдебни заседатели по наказателни дела, случаен избор на съдии-докладчици по всички видове дела, с протокол, който се регистрира едновременно и във ВСС;

- създаден и внедрен в системата АСУД е механизъм за автоматично обезличаване на лични данни и класифицирана информация, в подлежащите на публикуване съдебни актове;

- налице е пълно интегриране на АСУД с централния уеб-базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове;
- в процес на разработка е модул за трансфер на електронното досие между АСУД и останалите, одобрени от ВСС, системи – САС, СУСД, EMSG, както и електронен портал за достъп до съдебните дела;
- изградена е основната платформа за интегриране на АСУД и ЕИСПП;
- изградена е система за аудио-запис на съдебните заседания и контролни монитори за страните в съдебните зали.

Г. В областта на управлението и усъвършенстването на съдебните сгради:

- разширена е функционалността на създадения през 2007 година информационен център в съдебната палата посредством комбинирането му с адвокатска стая и стая за четене на дела през 2009 година;
- разширена е съществуващата съвещателна зала към една от съдебните зали, като е изградена конферентна зала и помещение за провеждане на преговори за сключване на съдебни спогодби към център „Спогодби” през 2010;
- подобрена е ергономията, функционалността и енергийната ефективност на съдебната сграда, чрез монтиране през 2009 година на система окачени тавани Hunter Douglas в съдебната палата;
- частично подменени са компрометиранни радиаторни тела на втори и трети етаж през 2012 година, както и пълна подмяна на бордова покривна обшивка на съдебната палата през 2014г.

Д. В областта на повишаване на общественото доверие:

- съдът е бил инициатор и организатор на множество обучителни семинари с представители на медиите и обществеността като „Медийно отразяване на дела с висок обществен интерес” с подкрепата на Медийната програма за Централна и Югоизточна Европа на фондация „Конрад Аденауер” в края на 2009 година, „Независимост на съда и независимост на медиите” през 2013 година с участие на журналисти от БНР и др., довели до изработване на медийна стратегия и постоянни позиции на пресаташе и говорител на съда;
- съдът е провел и редица обучения по професионална етика и противодействие на корупцията, включително с чуждестранни лектори, като Стюарт Уолдрип, съдия в Окръжния съд на Калифорния и Лос Анджелис през 2011 година;

- създаден през 2010 година е център „Спогодби” към Окръжен съд-Смолян за насърчаване на извънсъдебното решаване на спорове, който е вторият в страната след центъра изграден в СГС и СРС;

- реализиран е проект „Адвокати оценяват съдии” през 2010 година в опит за насърчаване на извънсистемни способности за оценка на професионалните качества на съдиите;

-въведен е софтуер за незрящи Speech –Lab 2.0 и достъп до продукта „Европраво” на Апис в информационния център.

Това кратко представяне на постиженията на съда по стратегическия му план в периода 2009-2014 година, дава възможност за оценка на настоящото му състояние. В този смисъл, поради високия процент на изпълнение на заложените в стратегическия план цели, съдът е отличен като съд-модел в България през 2012 година. Но това признание за реформаторските усилия на съдиите и съдебните служители в Окръжен съд – Смолян, има значение единствено при съпоставянето му с резултатите от правораздавателната дейност на съда.

Окръжен съд – Смолян е един от шестте окръжни съда в района на Апелативен съд – Пловдив наред с тези в Пловдив, Пазарджик, Стара Загора, Хасково и Кърджали. Той осъществява правораздавателна дейност на територията на Смолянска област, която е с площ 3 193 кв.км. и население към 31.12.2012 година 118 788 души. Съдебният район на Окръжен съд – Смолян включва петте районни съдилища – Смолян, Девин, Мадан, Златоград и Чепеларе, които осъществяват правораздаване съответно в общините Смолян и Баните, Девин, Борино и Доспат, Мадан и Рудозем, Златоград и Неделино, Чепеларе.

1. Правораздавателна дейност и управление на делата в Окръжен съд – Смолян.

Кадрова обезпеченост

През 2013 година щатната численост на Окръжен съд – Смолян е била 45 души, от които 15 съдии, 1 младши съдия и 30 души съдебни служители. След пенсиониране на съдия Свиркова на 1.11.2013 година, съдийският щат е бил намален с един съдия, а длъжността „младши съдия” е незаета, като към момента на изготвяне на концепцията се провежда конкурс за заемането ѝ. Или реално заетият съдийски щат е 13 души.

В окръжния съд има двама заместник-председатели, като единият зам.-председател е ръководител на гражданското отделение, другият зам.-председател е ръководител на наказателно отделение, председателят на

съда ръководи търговското отделение. Разпределението на съдийския състав е както следва: 6 съдии са разпределени в два въззивни граждански/търговски състава, 3 съдии са разпределени в три първоинстанционни наказателни и един въззивен наказателен състав, 4 съдии разглеждат първоинстанционни граждански, търговски, както и фирмени дела.

Щатната численост на съдебните служители през 2013 година е била 30 души. След пенсиониране на двама съдебни секретари през 2013 и 2014 година, щатната численост на служителите е намалена на 29 души. По длъжности разпределението на съдебните служители е следното:

Обща администрация:

Съдебен администратор – 1 бр.
Главен счетоводител – 1 бр.
Главен специалист, управител съдебни сгради – 1 бр.
Системен администратор – 1 бр.
Шофьор – 1 бр.
Чистачи – 2 бр.
Връчители – 6 бр.
Статистик – 1 бр.

Специализирана администрация:

Завеждащ служба – 1 бр.
Съдебен секретар – 5 бр.
Съдебен деловодител – 9 бр.

Секретарите и деловодителите са разпределени по двама в отделение, а останалите служители са включени в общата администрация.

Съотношението между съдии и съдебни служители е 1:2, което е оптимално в сравнителен за страната план за окръжен съд.

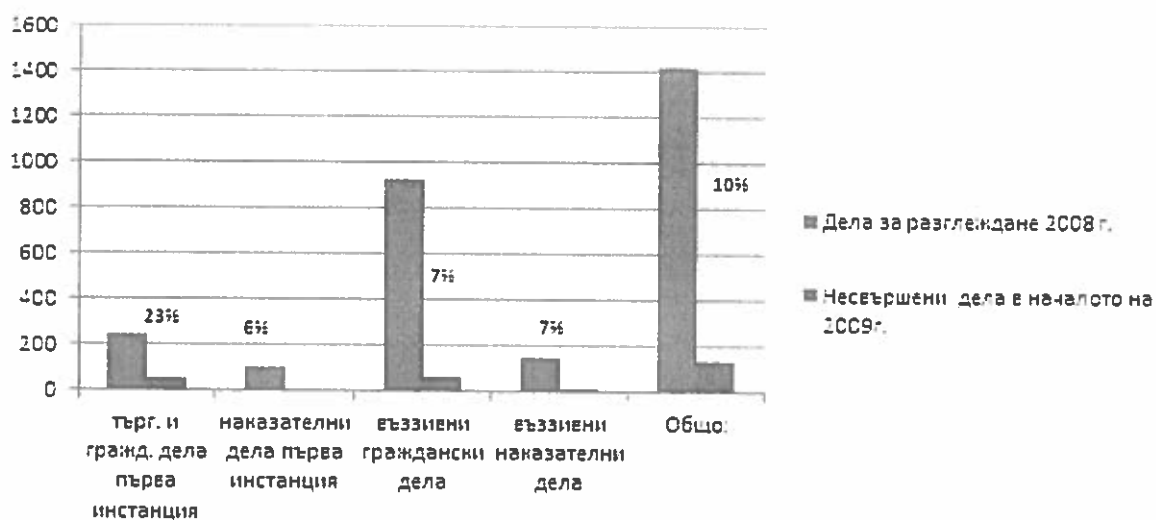
Подробният анализ на дейността на съдилищата е предмет на годишните отчетни доклади, които се обнародват в страниците на съдилищата и тази на ВСС. Тук, за целта на концепцията, представям обобщен анализ на някои основни показатели за съдебната дейност като динамика на постъпленията на делата в последните три години, бързина, качество на съдебните актове. От съвкупния им анализ могат да бъдат направени изводи за необходимите организационни и кадрови мерки за подобряване на тези показатели .

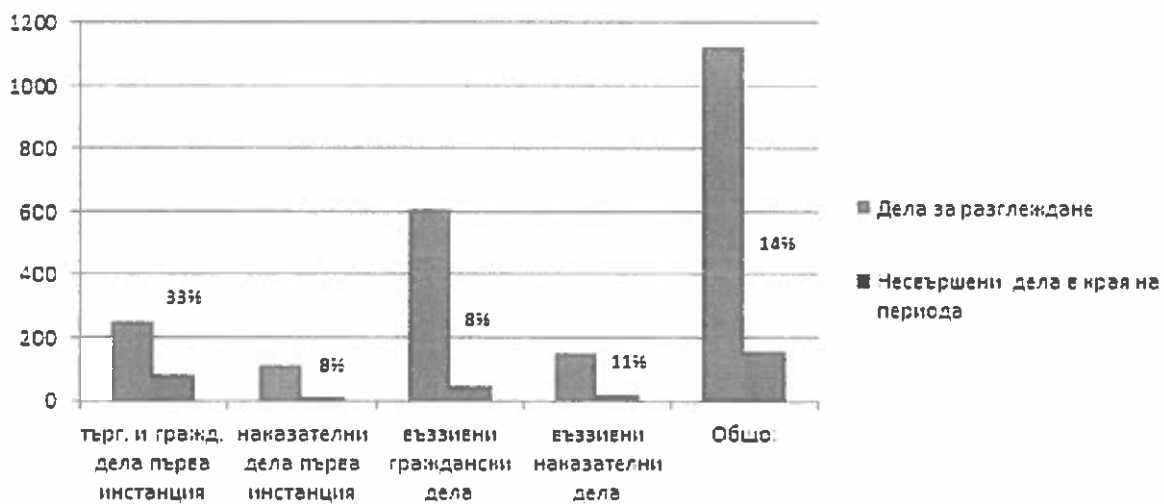
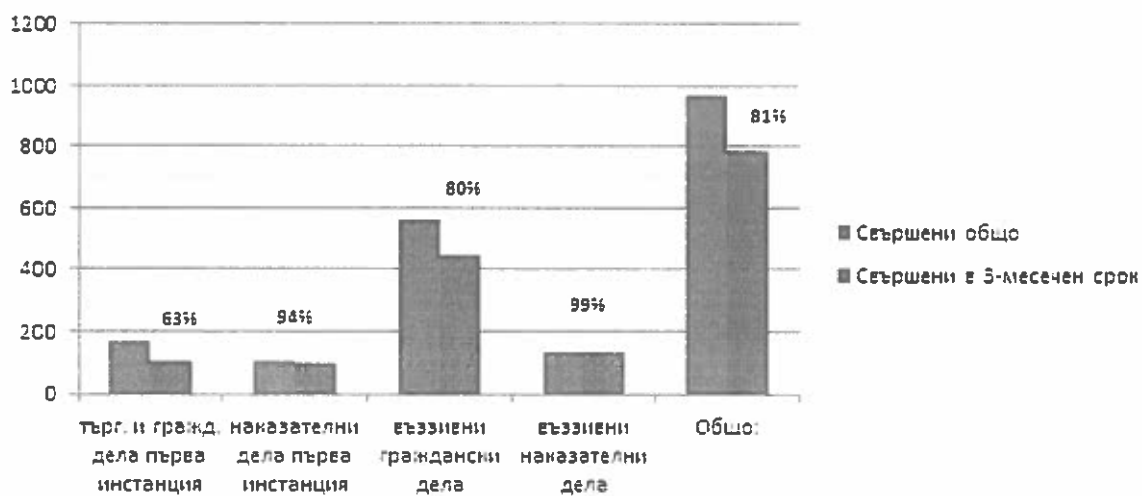
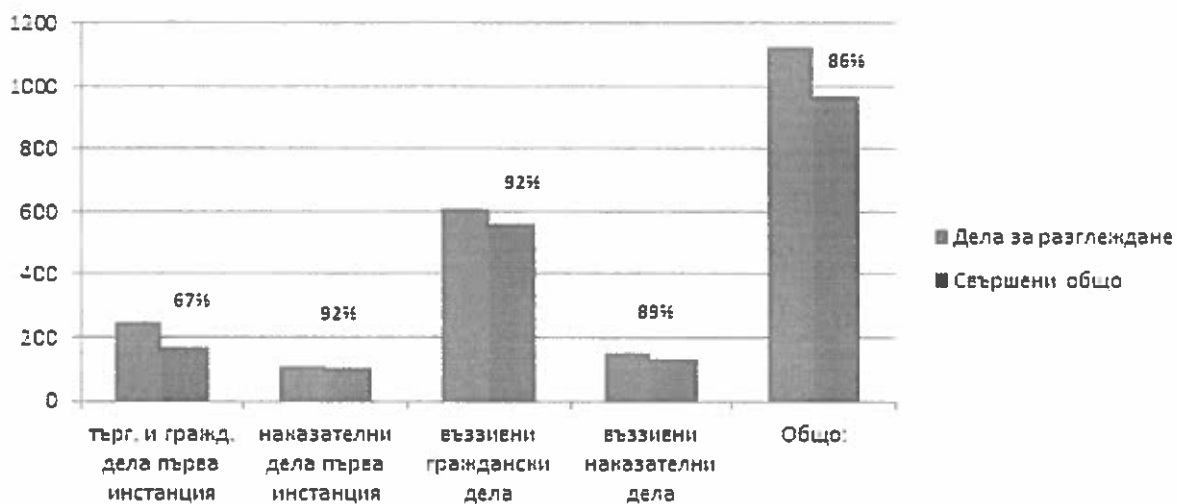

Постъпленията на дела за разглеждане в Окръжен съд – Смолян по дела за разглеждане, свършени дела и сроковете им за разглеждане са дадени в табличен вид по години за целия период от 2009-2014г. в табличната и по диаграми информация, която следва :

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за 2009 г.

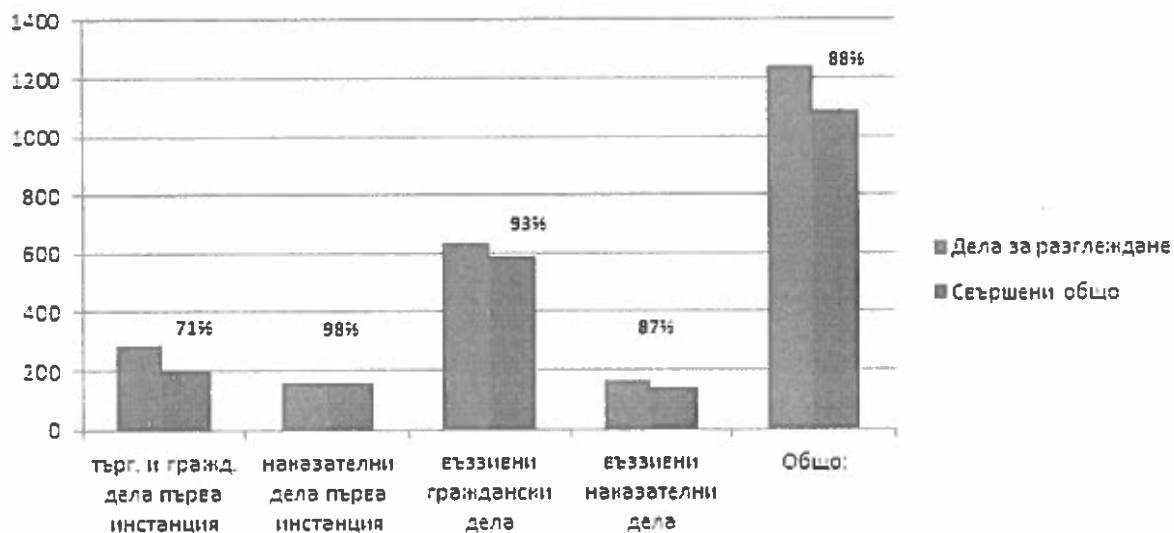
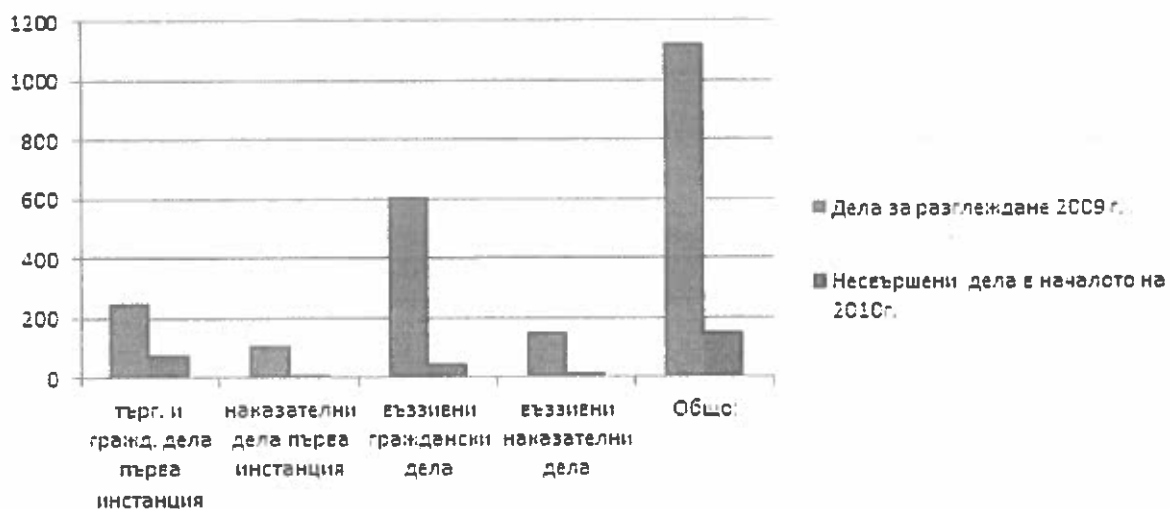
Година/вид дела		Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода
					Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок	
2009 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	55	193	248	167	106	81
	наказателни дела първа инстанция	6	106	112	103	97	9
	въззивни граждански дела	63	547	610	563	448	47
	въззивни наказателни дела	11	141	152	135	134	17
Общо за 2009 г.		135	987	1122	968	785	154

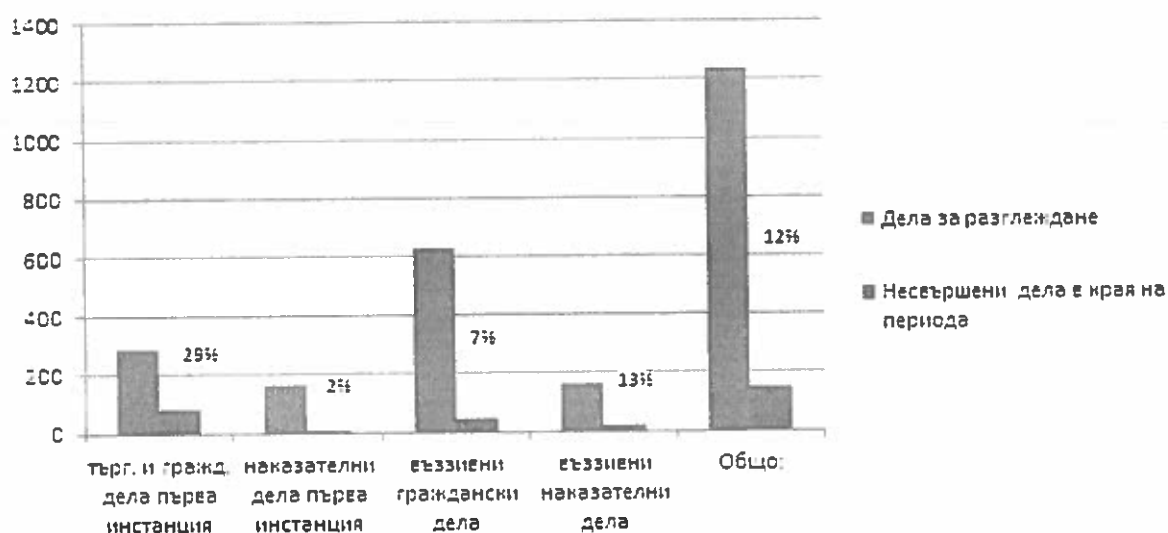
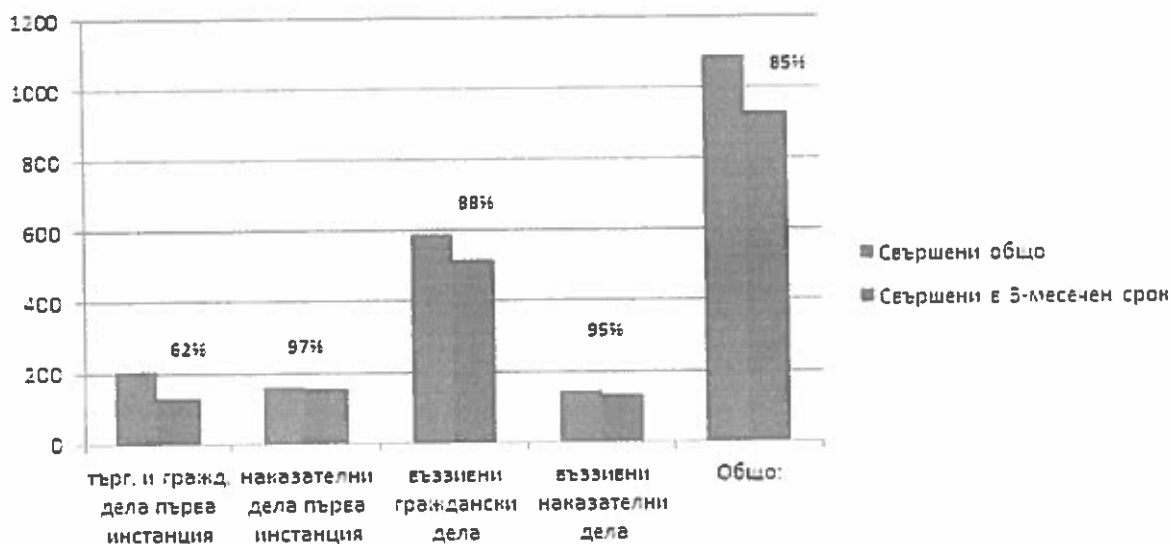

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за 2010 г.

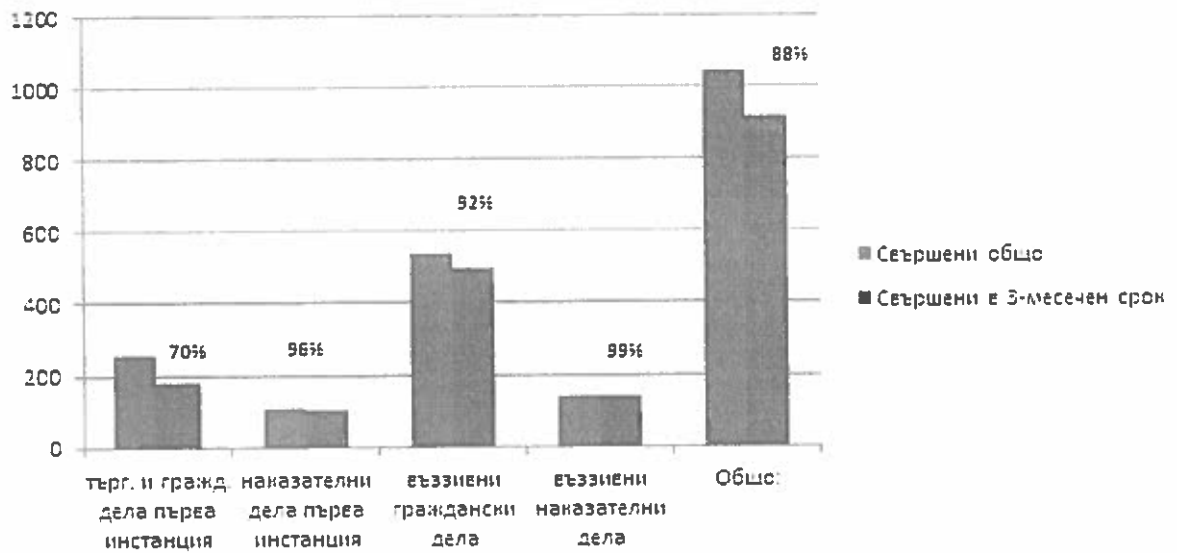
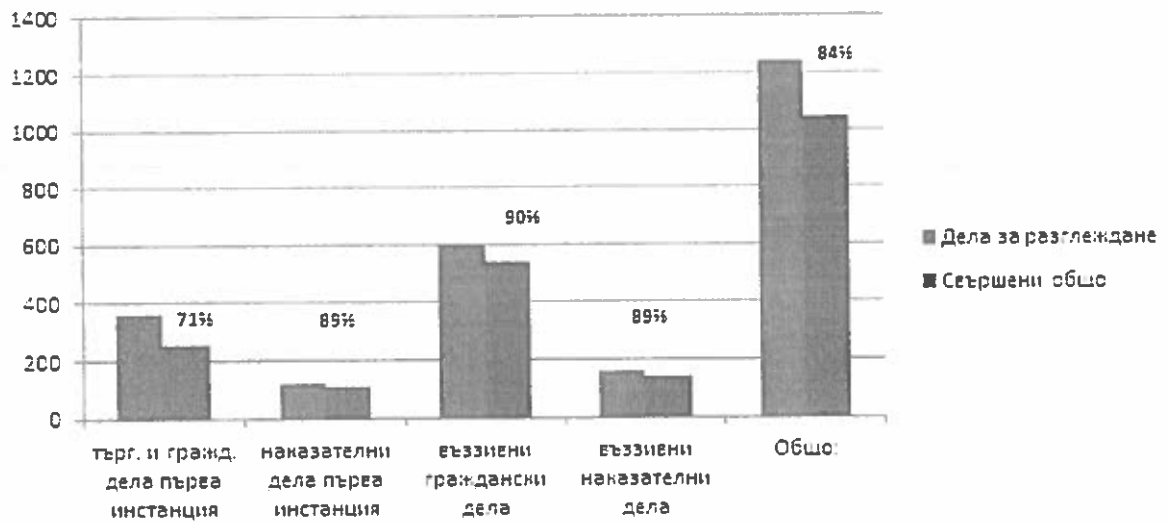
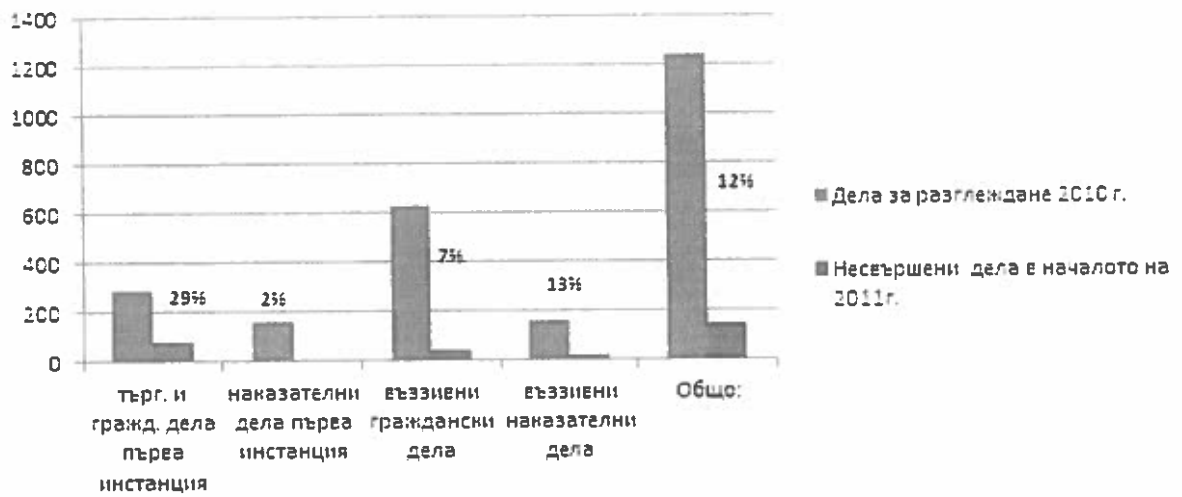
Година/вид дела		Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода
					Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок	
2010 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	81	205	286	203	126	83
	наказателни дела първа инстанция	9	152	161	158	154	3
	въззивни граждански дела	47	583	630	588	517	42
	въззивни наказателни дела	17	146	163	142	135	21
Общо за 2010 г.		154	1086	1240	1091	932	149

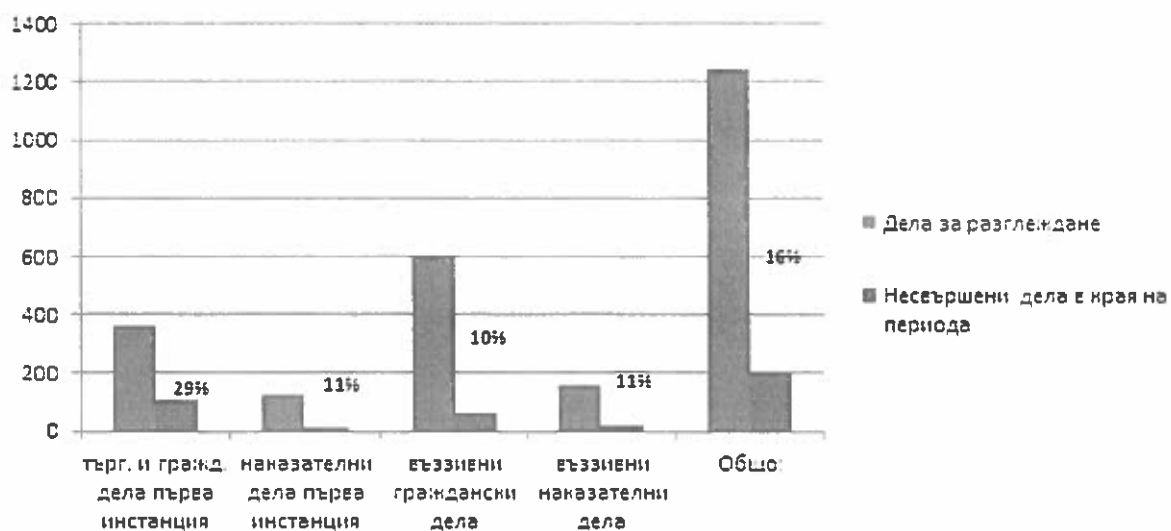

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за 2011 г.

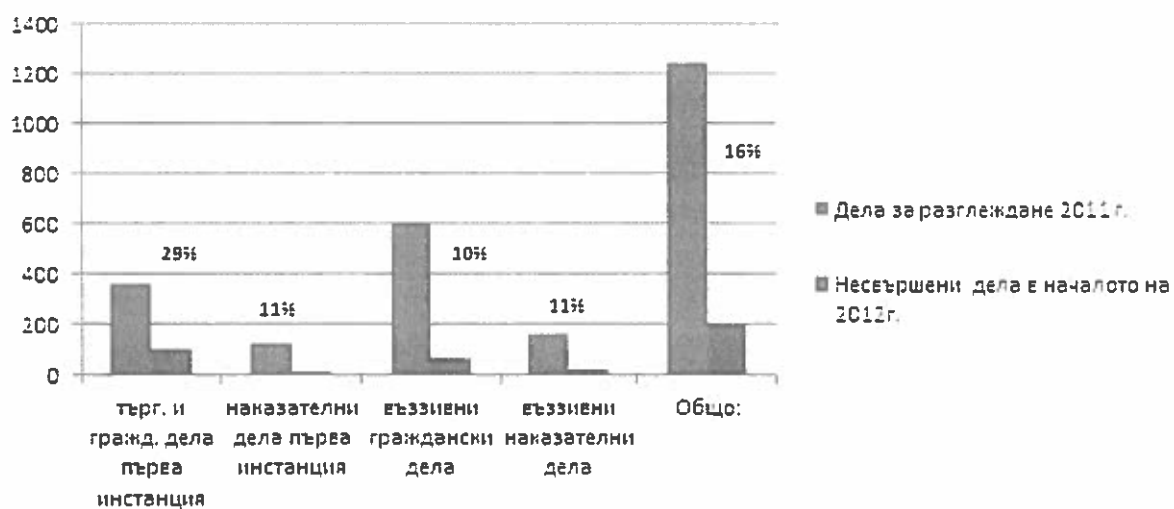
Година/вид дела	Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода	
				Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок		
2011 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	83	275	358	254	177	104
	наказателни дела първа инстанция	3	119	122	109	105	13
	въззивни граждански дела	42	561	603	540	495	63
	въззивни наказателни дела	21	137	158	140	138	18
Общо за 2011 г.	149	1092	1241	1043	915	198	

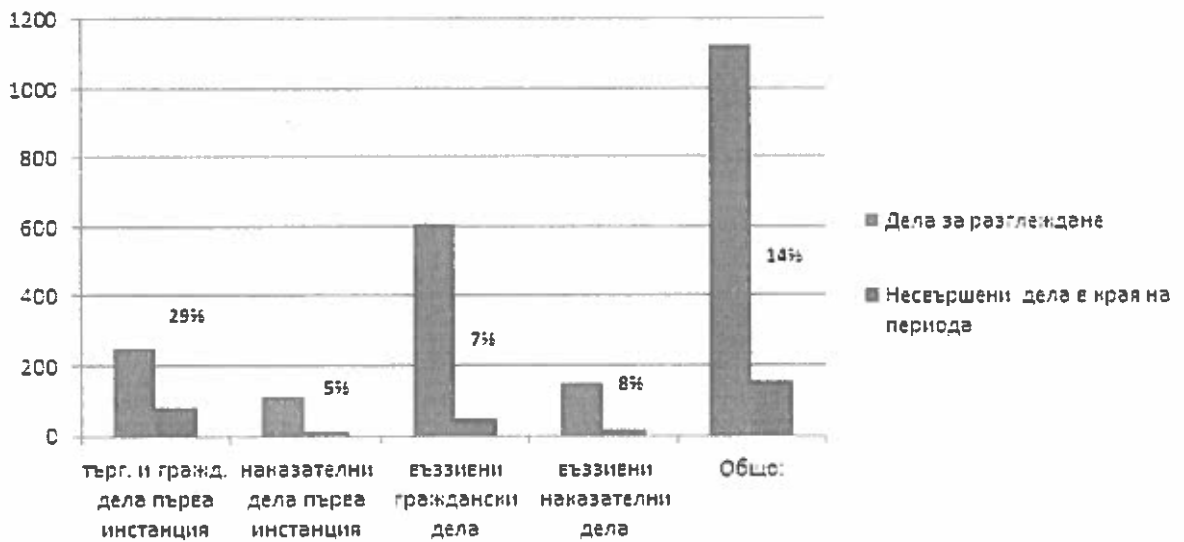
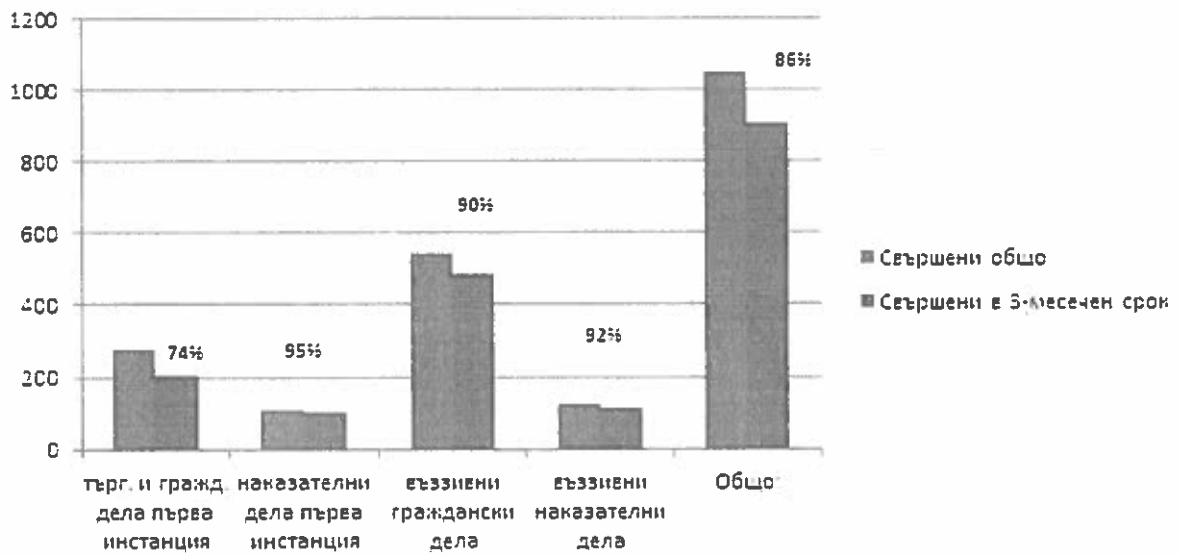
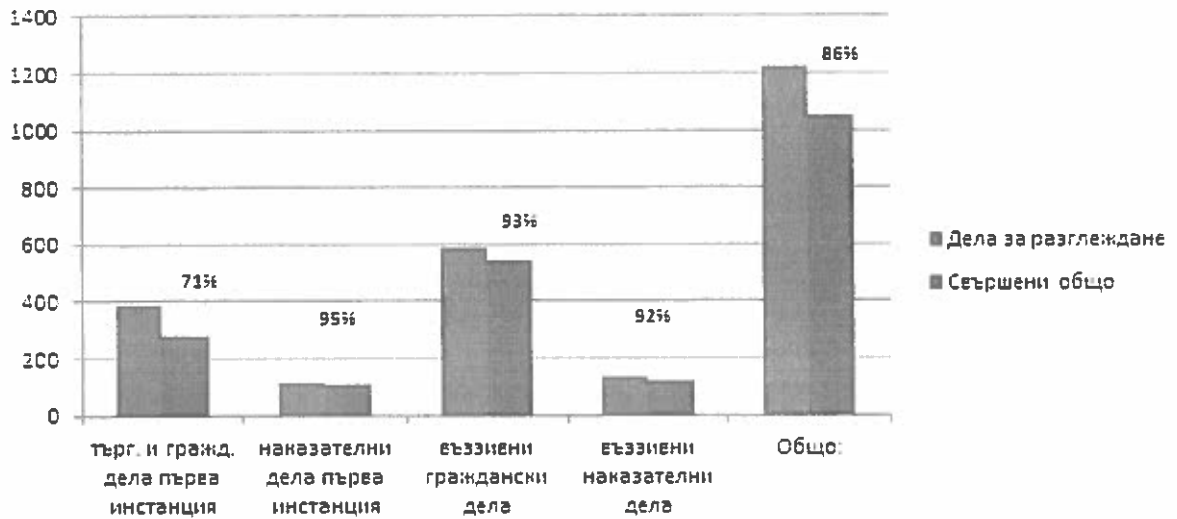

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за 2012 г.

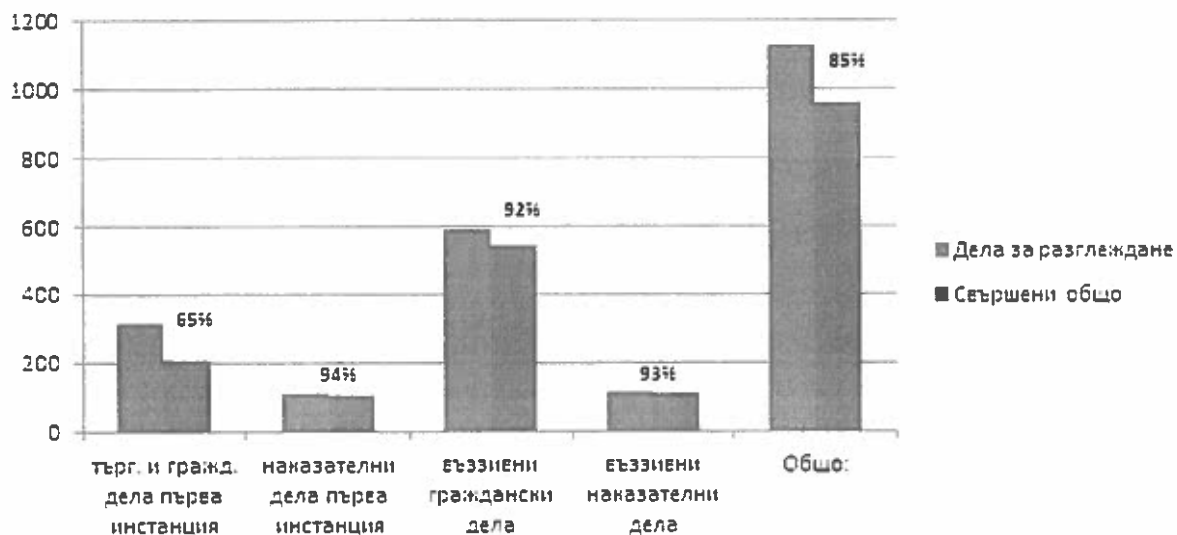
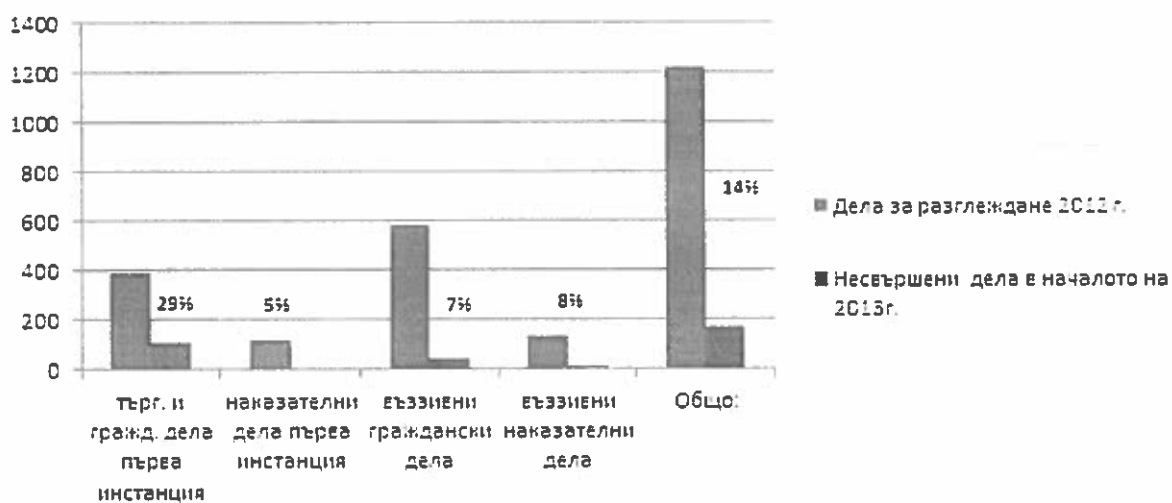
Година/вид дела	Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода
				Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок	
2012 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	285	389	277	204	112
	наказателни дела първа инстанция	102	115	109	104	6
	въззивни граждански дела	524	587	545	489	42
	въззивни наказателни дела	113	131	121	111	10
Общо за 2012 г.	1024	1222	1052	908	170	

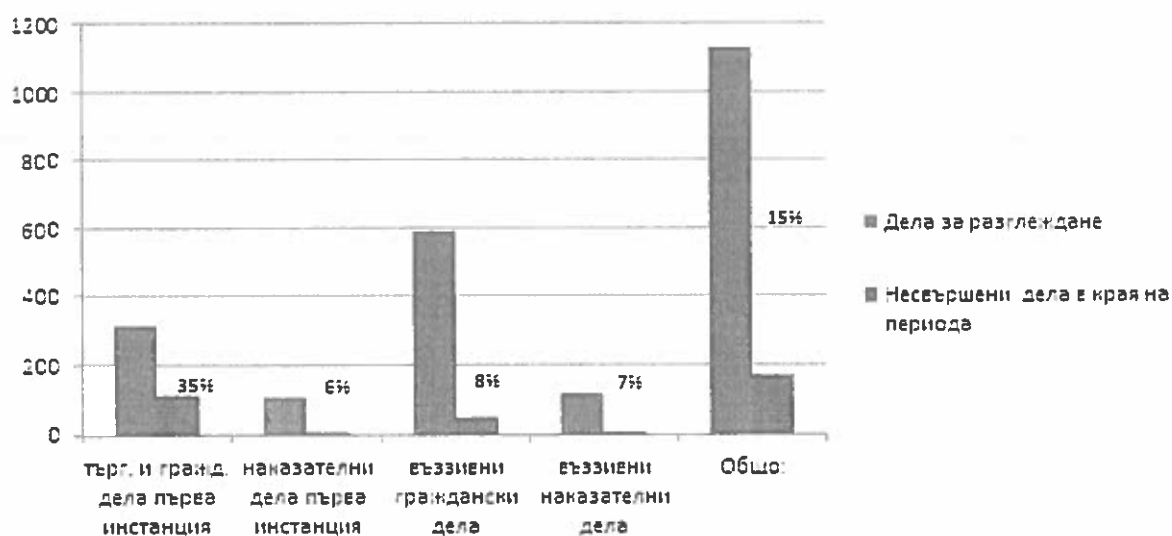
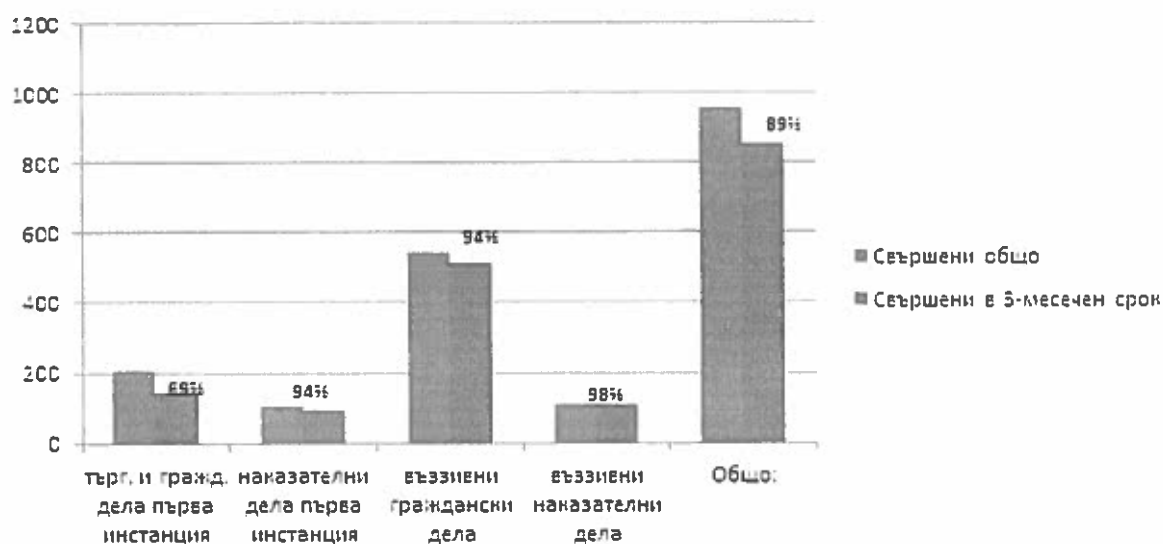

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за 2013 г.

Година/вид дела		Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода
					Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок	
2013 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	112	203	315	205	142	110
	наказателни дела първа инстанция	6	102	108	101	95	7
	въззивни граждански дела	42	548	590	544	514	46
	въззивни наказателни дела	10	106	116	108	106	8
Общо за 2013 г.		170	959	1129	958	857	171

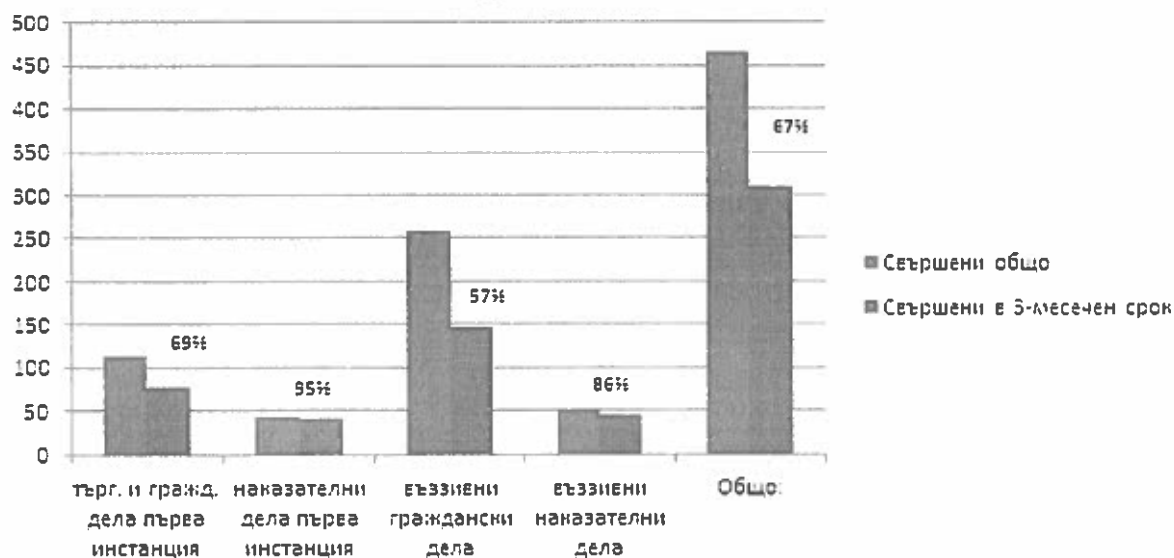
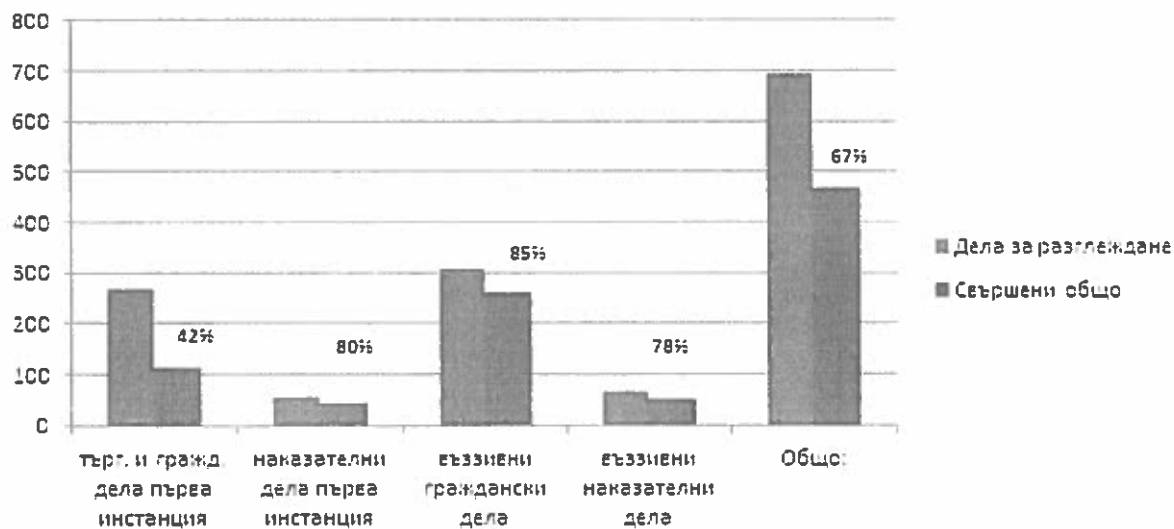
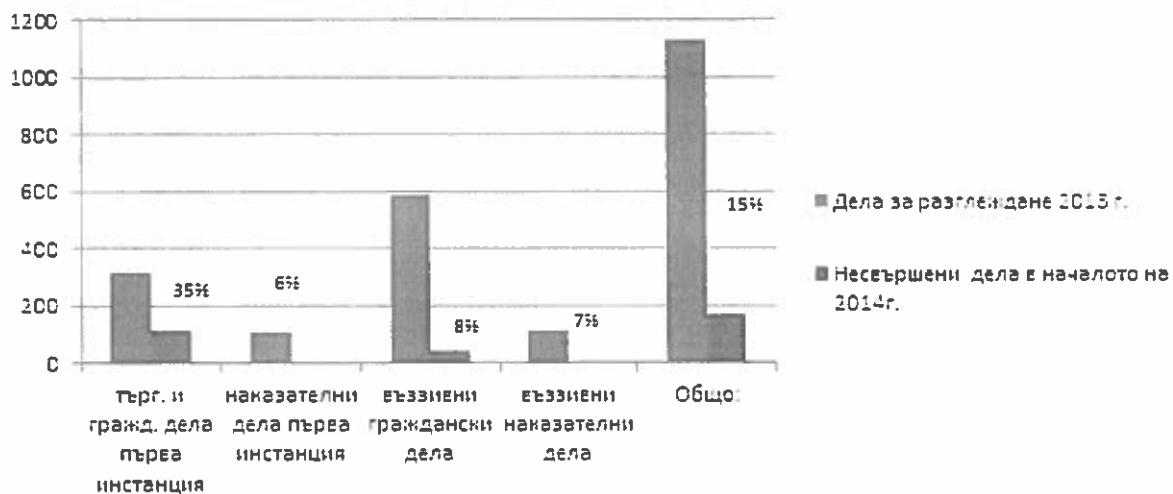

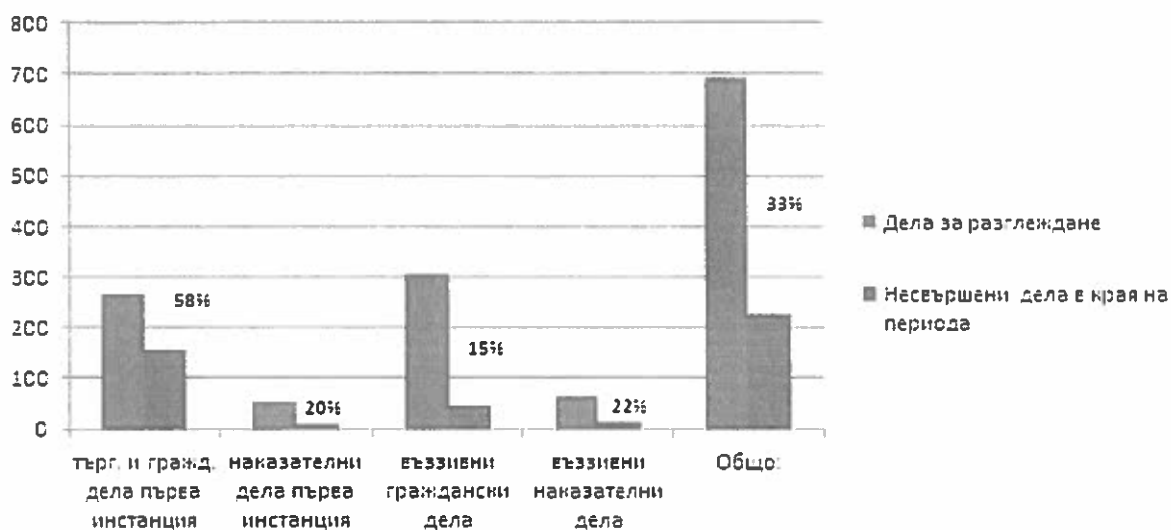

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за I-во полугодие на 2014 г.

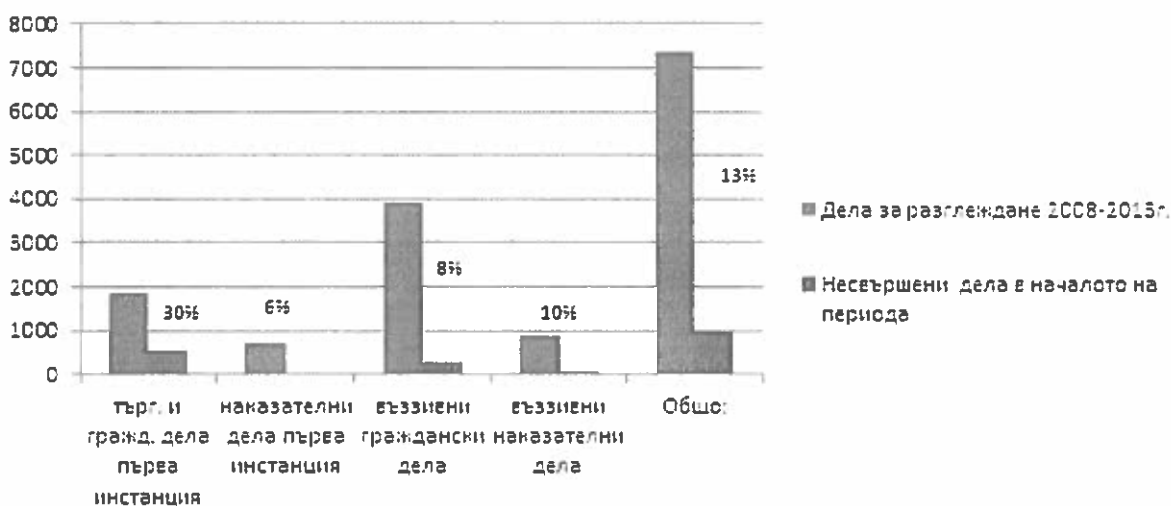
Година/вид дела		Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода
					Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок	
I-во полугодие на 2014 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	110	158	268	113	78	155
	наказателни дела първа инстанция	7	47	54	43	41	11
	въззивни граждански дела	46	260	306	259	147	47
	въззивни наказателни дела	8	57	65	51	44	14
Общо за I-во полугодие на 2014г.		171	522	693	466	310	227

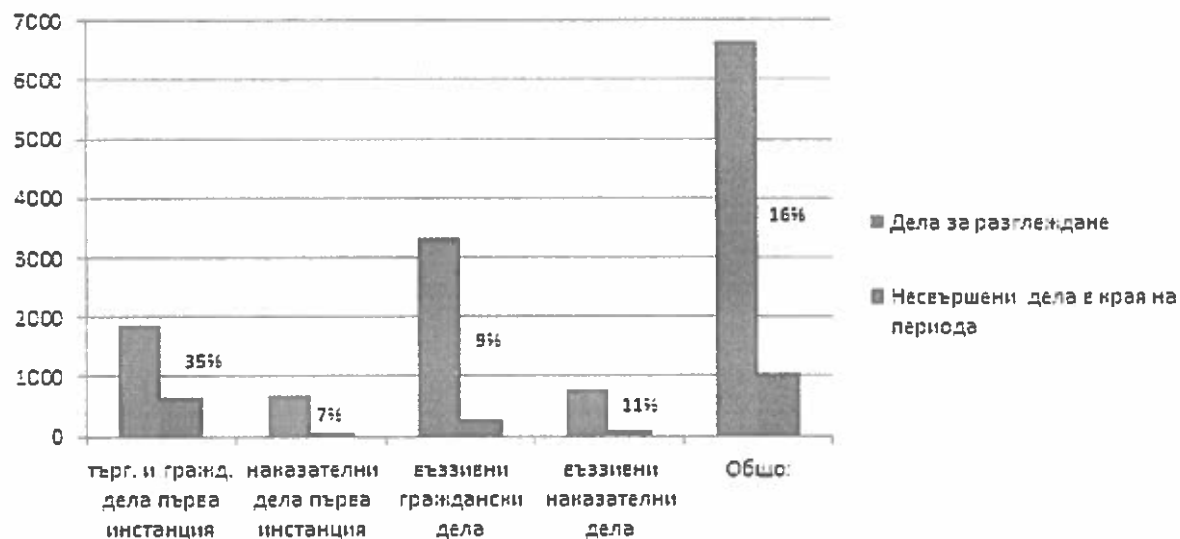
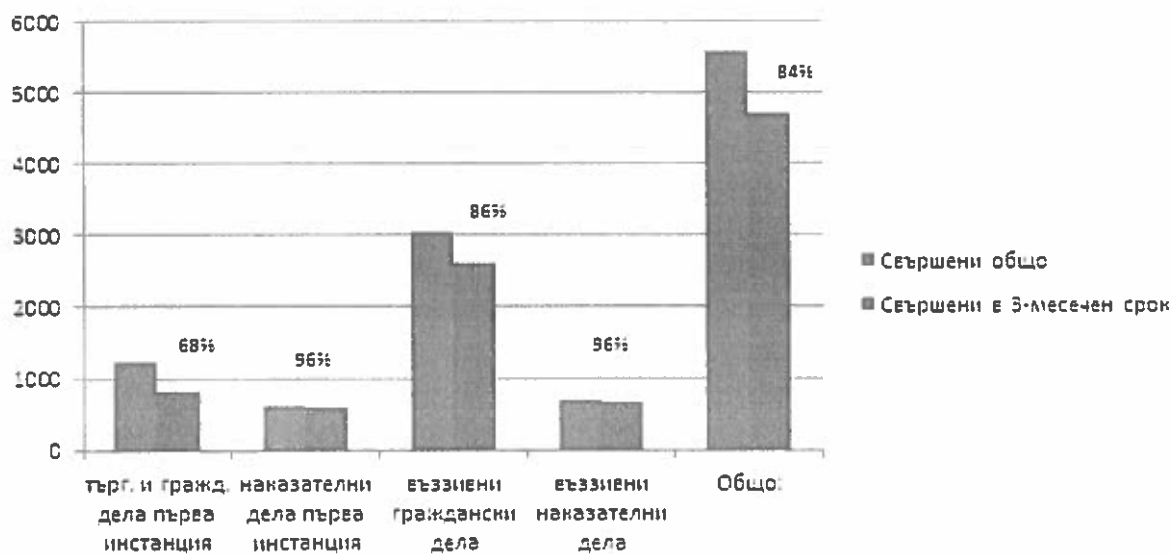
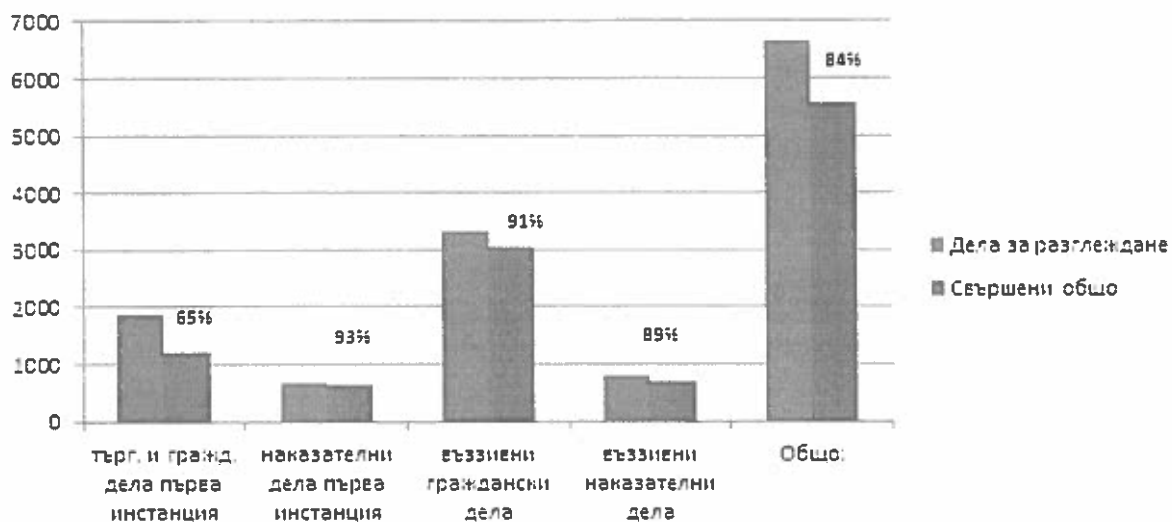

Справка за дейността на Окръжен съд - Смолян за периода 2009 г. - I-во полугодие на 2014 г.

Година/вид дела	Несвършени дела в началото на периода	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела		Несвършени дела в края на периода	
				Свършени общо	Свършени в 3-месечен срок		
2009 г. - I-во полугодие на 2014 г.	търг. и гражд. дела първа инстанция	545	1319	1864	1219	833	645
	наказателни дела първа инстанция	44	628	672	623	596	49
	въззивни граждански дела	303	3023	3326	3039	2610	287
	въззивни наказателни дела	85	700	785	697	668	88
Общо за периода 2009 - I-во полугодие на 2014 г.	977	5670	6647	5578	4707	1069	

Тези данни показват, че както динамиката, така и структурата на постъпленията на дела в окръжния съд, са относително стабилни.

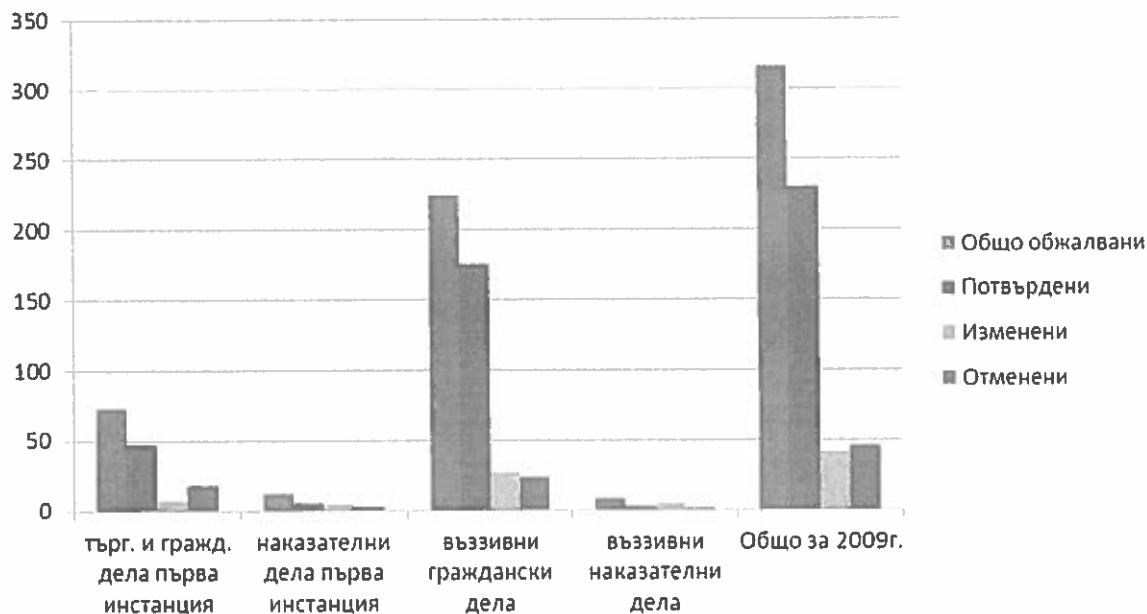
Действителната месечна натовареност по щат на съдиите в Окръжния съд спрямо делата за разглеждане за същият период е, както следва: 2011г. - 8.51 бр. дела, 2012г. – 8.37 бр. дела, 2013г. – 8.12 бр. дела, а спрямо свършените дела: 2011г. – 7.15 бр. дела, 2012г. – 7.21 бр. дела, 2013г. – 6.89 бр. дела.

По тези показатели Окръжен съд – Смолян попада в списъка на окръжни съдилища, които са под средната за страната натовареност. Едновременно с това, предстои изработването на критерии за разграничение на делата според фактическата им и правна сложност. Последното би довело до максимална обоснованост на преценката на натовареността както на съответния орган на съдебната власт, така и на отделните съдии.

Анализът на качеството на съдебните актове на съда изисква позадълбочен подход.

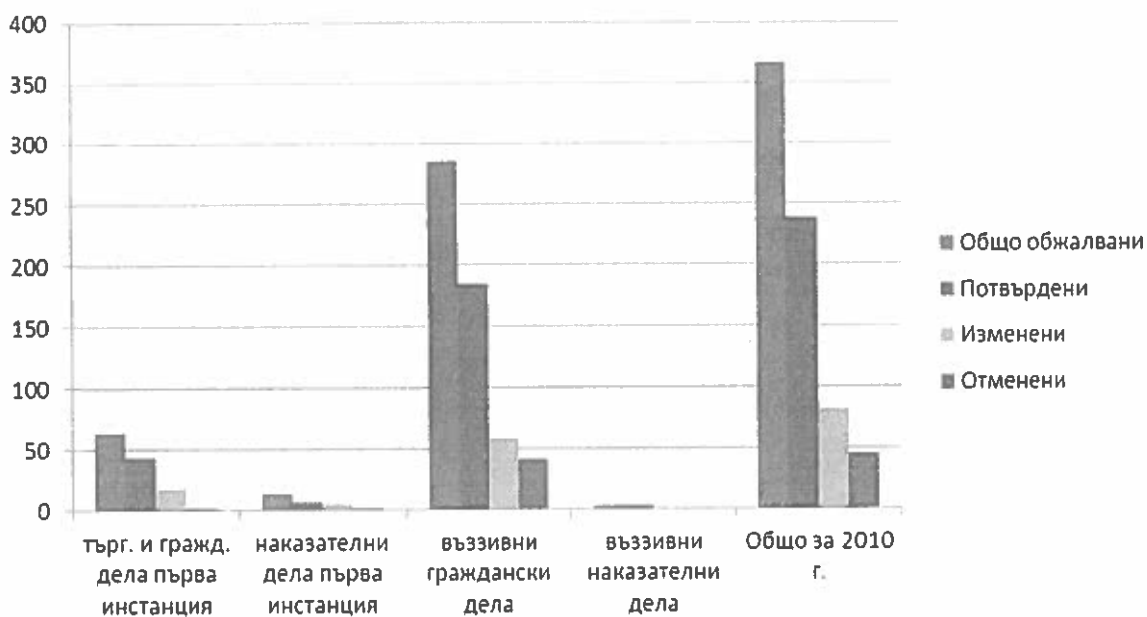
Окръжен съд – Смолян
Резултати от институционен контрол за 2009 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	72	47	7	18
наказателни дела първа инстанция	12	5	4	3
въззивни граждански дела	224	175	26	23
въззивни наказателни дела	8	3	4	1
Общо за 2009г.	316	230	41	45

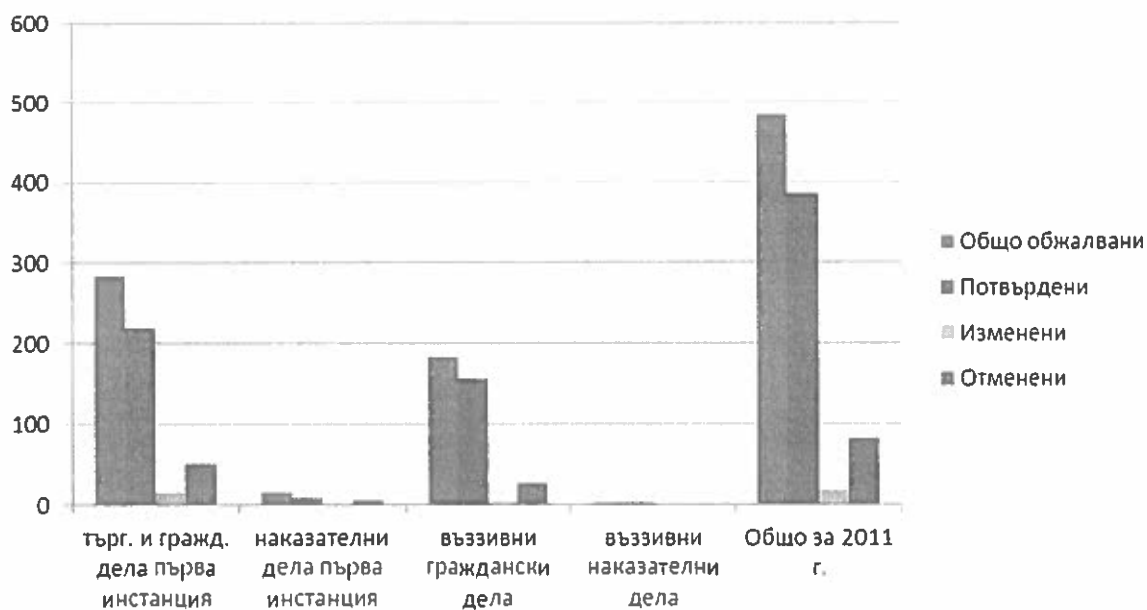
Окръжен съд – Смолян
Резултати от инстанционен контрол за 2010 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	64	44	18	2
наказателни дела първа инстанция	14	7	5	2
въззивни граждански дела	285	184	59	42
въззивни наказателни дела	3	3	0	0
Общо за 2010 г.	366	238	82	46

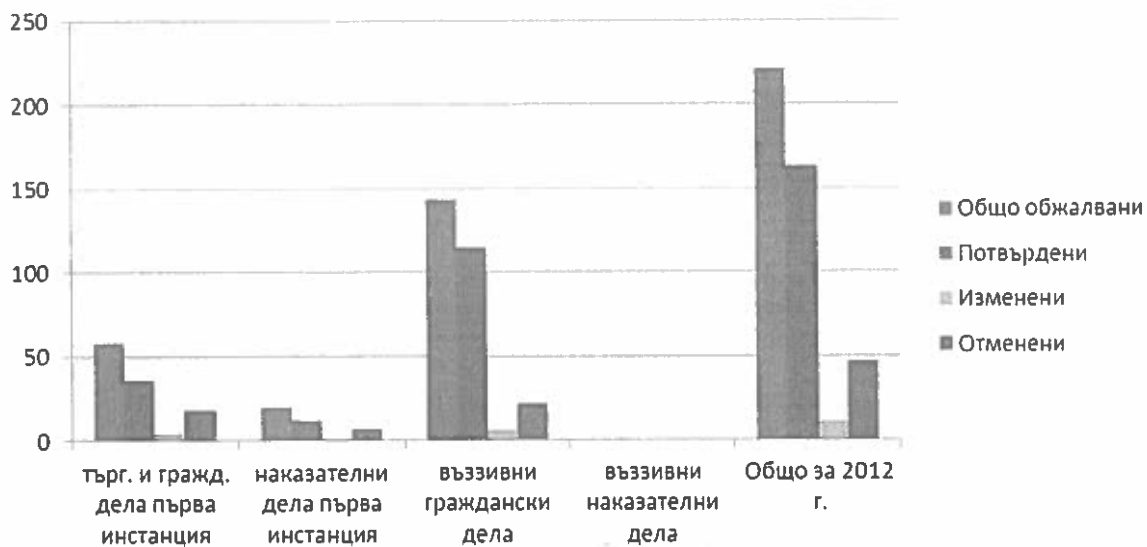
Окръжен съд – Смолян
Резултати от инстанционен контрол за 2011 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	284	219	14	51
наказателни дела първа инстанция	14	8	1	5
въззивни граждански дела	183	155	2	26
въззивни наказателни дела	3	3	0	0
Общо за 2011 г.	484	385	17	82

Окръжен съд – Смолян
Резултати от инстанционен контрол за 2012 г.

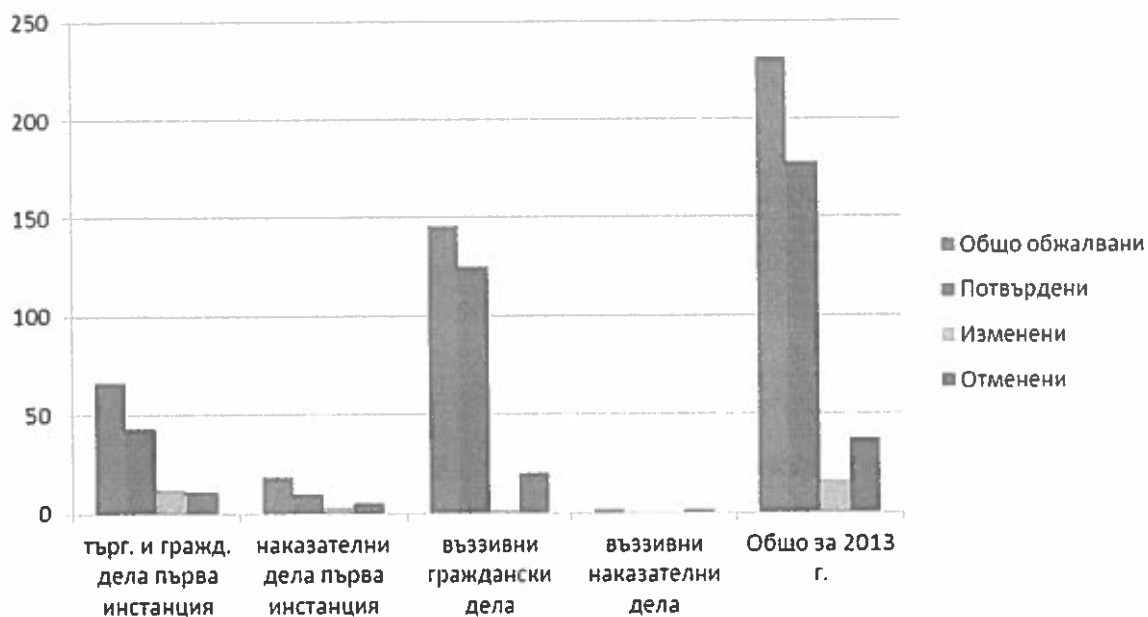
Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	58	36	4	18
наказателни дела първа инстанция	20	12	1	7
въззивни граждански дела	143	115	6	22
въззивни наказателни дела	0	0	0	0
Общо за 2012 г.	221	163	11	47

Окръжен съд – Смолян
Резултати от апелационен контрол за 2013 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	66	43	12	11
наказателни дела първа инстанция	18	10	3	5
въззивни граждански дела	146	125	1	20
въззивни наказателни дела	1	0	0	1
Общо за 2013 г.	231	178	16	37

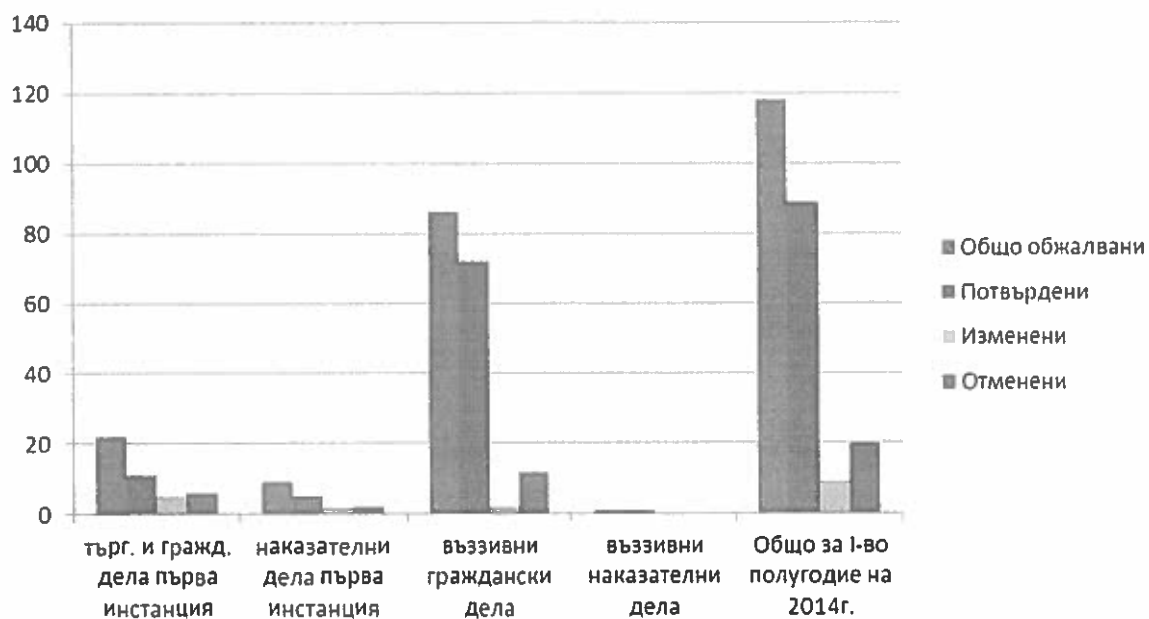

Окръжен съд – Смолян

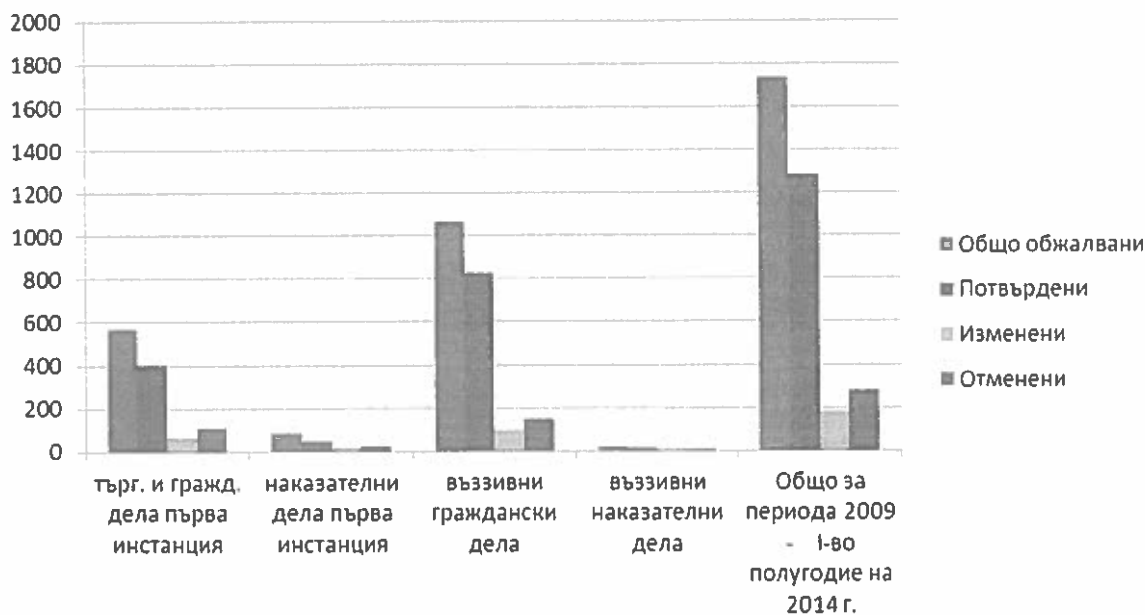
Резултати от инстанционен контрол за I-во полугодие на 2014 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	22	11	5	6
наказателни дела първа инстанция	9	5	2	2
въззивни граждански дела	86	72	2	12
въззивни наказателни дела	1	1	0	0
Общо за I-во полугодие на 2014г.	118	89	9	20

Окръжен съд – Смолян
Резултати от инстанционен контрол за
периода 2009 г. - I-во полугодие на 2014 г.

Вид дела	Общо обжалвани	Потвърдени	Изменени	Отменени
търг. и гражд. дела първа инстанция	566	400	60	106
наказателни дела първа инстанция	87	47	16	24
въззивни граждански дела	1067	826	96	145
въззивни наказателни дела	16	10	4	2
Общо за периода 2009 - I-во полугодие на 2014 г.	1736	1283	176	277

Данните показват, че обезпечеността на съда от съдии и съдебни служители е достатъчна с оглед обема на постъпленията, разгледаните и решени дела, и не е необходимо увеличаване на щата.

Проблеми:

От друга страна, неприемливо е намаляването на щатната численост на съда посредством закриване на незаает щат и разкриването му в по-натоварен съд по реда на чл. 194 от ЗСВ.

Това е така, защото минималната степен на обезпеченост на окръжния съд е два въззивни и три граждански/търговски състава, както и един въззивен наказателен и минимум три първоинстанционни наказателни състава. Категорично следва да се запази щатът един младши съдия, поради необходимостта да се осигури професионално развитие на новопостъпили магистрати, които свързват кариерното си развитие и израстване с работа в районните съдилища в района.

3. Състояние на сградния фонд и информационно-технологично осигуряване на Окръжен съд – Смолян.

Окръжният съд – Смолян се помещава в масивна административна сграда на четири етажа, с обща площ 2 451 кв.м. и застроена площ 1 407 кв.м., която се състои от общо четири етажа, от които избени помещения,

три етажа и надстройка. Основното застрояване е от 1979 година, а надстройката е от 2009г. Сградата е актувана с акт за публична държавна собственост № 3935/22.11.2012 година на областен управител – Смолян, и управлението ѝ е поверено на председателя на Окръжен съд . В сградата освен окръжният съд се помещават още окръжна прокуратура, районен съд и районна прокуратура, административен съд – Смолян, а до 2013 година и службата по вписванията към Агенцията по вписванията. Съдиите разполагат със самостоятелни кабинети, съдът е оборудван с две съдебни зали, деловодството на районен и окръжен съд са организирани в общи помещения на приземния етаж, има изградени адвокатска стая, стая за четене на дела и информационен център.

Подобренията в сградния фонд в периода 2009 – 2014 година са маркирани в първата част на изложението и не следва да се повтарят.

По отношение на техническото обезпечаване на работата на Окръжен съд Смолян в областта на информационните технологии, са осигурени следните доставки:

Година	Доставка
2009г.	HP LASERJET M1319F – 1брой; UPS MGE Nova 625 AVR– 1брой.
2009г.	Принтер Lexmark E360DN MonoLaser – 2бр.; Dell – 1брой.
2009г.	Озвучителна уредба за зала; ТЗУ UPS APC Smart 1500VA SUA1500RMI2U – 1брой.
2010г.	XEROX Work Centre 5740 – 1брой
2010г.	APC Back - UPS RS Pro 1500 VA - 1брой
2011г.	Климатик за сървърно помещение
2012г.	Kyocera FS-1120D – 1бр.
2012г.	Dell OptiPlex 390 MT, Intel Core i3-2120 Pro – 1бр.
2013г.	Скенер, Canon Document Reader M140 – 2бр.
2013г.	Canon Document Reader C130 – 1бр.
2013г.	HP LJ P2015dn – 2бр.
2013г.	HP Pro 3500 MT Pentium G645 – 2бр.

През 2009г. в съдебните зали на Окръжен съд Смолян се инсталират контролни монитори, освен за съдиите и за всички страни в съдопроизводствения процес, с цел осигуряване на пълна прозрачност при протоколиране на съдебните заседания, като се извършва и пълен аудиозапис на съдебното заседание.

Окръжен съд Смолян разполага със сървърно помещение, което се ползва и от районен съд Смолян. В него е инсталирано и оборудването по проект „Изграждане на сигурна комуникационна инфраструктура за Министерството на правосъдието и всички съдебни институции в страната“. Увеличаването на техниката в сървърното помещение и на основание утвърдените минимални “Изисквания за сървърно помещение” с решение на ВСС по протокол № 35 от август 2006г. налага закупуване на климатик и уреди за environment monitoring (температура, влажност).

Паметта на предоставените от Американската агенция за международно развитие през 2007г. персонални компютри - HP dc5700 Minitower е увеличена с 2ГБ, чиито базови конфигурации бяха с 512 МБ. Това довежда до възможността на обновените машини да се инсталира операционна система Windows 7.

Във връзка с подписано на 14.05.2012г. споразумение за сътрудничество, взаимодействие и съвместна дейност между Висшия съдебен съвет и Агенция по вписванията за изграждане на система за електронен обмен на данни между окръжните съдилища и Агенция по вписванията, е създадено работно място за определен със заповед на председателя на Окръжен съд Смолян съдебен служител, който въвежда, посредством електронен подпис, подлежащи на вписване в информационната система на търговския регистър съдебни актове.

През 2013г. в Окръжен съд Смолян е създадена организация и са въведени основната част от информацията по фирмените дела в Автоматичната система за управление на съдебните дела, като е използван опита на съдилища, които не работят с информационната система „Делфи” – ОС- Русе, ОС- Бургас, ОС- Ямбол. В електронната папка по делата се съхраняват всички създадени документи от деловодната програма, като се прилагат новите образци на съобщения по ГПК. Използва се одобрения от ВСС модул за случайно разпределение в АСУД.

По предложение на Комисия ПКИТС и Комисия „Бюджет и финанси”, Висшият съдебен съвет отпусна финансови средства за закупуване на компютърна конфигурация, скенер и софтуер за разпознаване на символи (OCR), с което да подпомогне процеса по въвеждане на информация по фирмените дела.

Във връзка с изпълнение на чл. 7 ал. 2 ГПК Окръжен съд Смолян връчва на страните препис от актовете, които подлежат на самостоятелно обжалване, което значително увеличава работата на копирната машина в деловодството. След направен добър анализ и със съдействието на ВСС, деловодството на Окръжен съд -Смолян работи с нова копирна машина **XEROX Work Centre 5740**, която гарантира надеждността и качеството на копията. Важни предимства на новата придобивка са, че на нея всеки служител може да сканира и отпечатва, включително и на формат А3.

По линия на ОПАК, Проект „Обновени информационни системи за по-добро обслужване” модулът в АСУД за случайно разпределение на делата е значително подобрен, и от началото на 2010г. изпълнението на задължението по чл. 9 от Закона за съдебната власт за случаен избор на докладчиците по по всички видове дела се извършва чрез функционалността в деловодния софтуер. Към кориците на всяко дело се прилага протокол на хартиен носител за избор на съдия- докладчик, подписан от разпределящия делата. Същият може да се види в електронен вид от всички потребители в деловодната система.

Окръжен съд- Смолян активно участва в разработването на заданието и реализирането на модула за случайно разпределение на съдебни заседатели в АСУД, което беше една от целите на проекта по приоритет 3.3. „Подобряване на обслужването от страна на органите на съдебната власт чрез развитие на информационните технологии” по оперативна програма „Административен капацитет”. От 12.02.2010г. функционалността в АСУД е реално приложима по наказателните дела в Окръжен съд -Смолян. Разпечатва се протокол за назначенията на съдебни заседатели, който подписан се прикрепя към папката по делото, а електронния вариант е достъпен за всички потребители на АСУД.

Следва да се отбележи, че след съдействието на ВСС и подмяната на централния сървър на АСУД с нов и надежден, проблемите на професионално обновената интернет-страница бяха отстранени. Осъществено е автоматичното публикуване на съдебните актове от АСУД към сайта. Ефективността на интернет- страницата е резултат на доброто сътрудничество и обмен на идеи и препоръки от гражданите, адвокатите, журналистите, студентите, бъдещи юристи, които ползват съдебна практика и т.н. Отзивите се приемат в информационния център лично, по телефона до съдебния администратор и по електронна поща.

При работна среща на 09.12.2010г. на системните администратори на съдилищата от съдебния район и ръководството на съда, се приема унифицирана единна структура и визия на интернет- страниците на съдилищата. След анализ и обсъждане се синхронизират индивидуалните подходи на районните съдилища от Смолянска област за публикуването на съдебните актове.

От началото на 2011г. е обновен дизайнът на електронния Наръчник за вътрешни призовки, в който автоматично се създават записи на генерираните от АСУД серийни документи (призовки, съобщения и др.). В зависимост от направлението се визуализират посредством три изгледа – за страната, за Смолян и Интернет. Последният изглед представлява електронен регистър на изпратените електронни съобщения. Създаде се нова база - Наръчник за външните призовки. Книгите се водят изцяло на електронен носител и се ползват шаблони в Excel за бърз и лесен печат.

През март 2011г. на съда са предоставени права за ползване (лицензи) за актуални версии на софтуерни продукти на Майкрософт от ВСС.

В края на 2011г. по линия на Програма за развитие на съдебната система (ПРСС) на Окръжен съд – Смолян е предоставен лиценз на софтуер за синтез на реч „Speech Lab 2.0”, предназначен за обслужване на незрящи, хора със затруднено зрение и неграмотни. Веднага след получаването на лиценза, софтуерът е инсталиран на персонален компютър в информационния център на съда, където може да се ползва от страните по съдебни дела при необходимост.

Традиционно и през 2011г. се провеждат работни срещи на системните администратори на съдилищата от съдебния район, на които се анализират и синхронизират индивидуалните подходи на районните съдилища от Смолянска област, относно различни дейности в сферата на ИТ технологиите.

От началото на 2012г. се въвежда задължителна автоматична номерация чрез деловодната програма на всички съдебни актове. Окръжен съд -Смолян внедрява няколко добри практики в АСУД: нов статус „Дело при вещо лице”; нови дизайн- форми и конфигурационни документи – „Задача на вещо лице“ в АСУД, „Искане за незаверен препис“ и др., които след успешно тестване се прилагат в целия съдебен район, частично и в други съдилища, работещи с АСУД.

Съобразно съвременните потребности за добро обслужване в интернет страницата на Окръжен съд Смолян се добавя нова секция – „За гражданите“. Чрез линка „Електронни услуги“ се цели да се направи обзор на предлаганите електронни услуги за гражданите, детайлно описани, като към всяка услуга са приложени Вътрешните правила и бланкови образци. Към настоящия момент електронните услуги, предоставяни от съда, са:

- Справки по дела;
- Изпращане на съобщения и призовки чрез електронен пощенски адрес от Окръжен съд Смолян;
- Предоставяне на информация по протоколи от съдебни заседания и заключения на вещи лица чрез електронен пощенски адрес;

- Осигуряване достъп до електронен портал на адвокатите за справки по електронните досиета на съдебните дела, включващи данни, генерирани в деловодната програма АСУД.

В интернет- страницата е поместена и анкета, която измерва удовлетвореността на гражданите от предоставените електронни услуги от Окръжен съд Смолян. Получаваме и обратна връзка от потребителите на електронната ни поща.

Работата по извличане на актуална статистическа информация от деловодния софтуер АСУД за първото полугодие на 2012г. е успешна. В Reports – базата, съдържаща инструмент за извършване на справки, дефинираните правила са актуализирани и статистическата информация се извлича предимно от електронната описна книга. Напълно обновени са шаблоните на статистическите форми за отчет, които са еквивалент на последните публикувани такива в сайта на ВСС, в секцията съдебна статистика. Направен е анализ и равностметка, като изводите и препоръките са обобщени в работна среща на съдебните служители.

От началото на 2013г. в АСУД се въвежда код - 09, обозначаващ характера в номера на дело, като се създава и отделна номерация на търговските дела на хартиен и електронен носител.

Пилотно от съдилищата, ползващи АСУД, Окръжен съд- Смолян осъществи безхартиен обмен на данни със системата за управление на съдебни дела на Апелативен съд -Пловдив.

Проблеми :

Окръжен съд -Смолян работи предимно с техника, предоставена по различни проекти от 2003г. до 2007г. Наличен е само един сървър (2007г.), който изпълнява ролята на домейн- контролер и в същото време е файлов и приложен сървър. Необходимо е поетапно подновяване на хардуера, като за начало сървър от висок клас, който ще изпълнява функциите на приложен сървър и ще съхранява пълно електронно копие на хартиения носител на всяко дело.

Считам, че като цяло информационното осигуряване на Окръжен съд -Смолян е устойчиво, благодарение на добрата координация на дейностите по ефективно управление на хардуера, комуникационната среда и софтуерните приложения, съобразно актуалните потребности, бъдещи очаквания и актуализиране на информационната стратегия.

2. Състояние на районните съдилища в района на Окръжния съд.

2.1. Кадрова обезпеченост за магистрати. Натовареност.

В Районен съд – Смолян към момента щатната численост е от 6 съдии, от които един председател и един зам.- председател, като всички щатове са заети. Всички останали районни съдилища от Девин, Мадан, Златоград и Чепеларе разполагат с щат от по 2 съдии във всеки съд, като незаети са по един щат в районен съд – Мадан и в Районен съд – Чепеларе. Обявени след решението на ВСС са конкурсите за заемане на длъжностите районен съдия в съдилищата в гр. Мадан и Чепеларе.

Според последната официална статистика на ВСС, натовареността по щат на съдиите в района, по критерия брой дела за разглеждане месечно за 2013 година, е както следва:

Районен съд – Девин – 39.46 бр. дела
Районен съд – Смолян – 28.13 бр. дела
Районен съд – Златоград – 27.79 бр. дела
Районен съд – Мадан – 26.58 бр. дела
Районен съд – Чепеларе – 19.71 бр. дела,

а по свършени дела:

Районен съд – Девин – 36.08 бр. дела
Районен съд – Смолян 25.40 бр. дела
Районен съд – Златоград – 25.00 бр. дела
Районен съд – Мадан – 24.08 бр. дела
Районен съд – Чепеларе - 17.50 бр. дела.

Или по тези данни, единствено Районен съд- Девин е над средната за страната действителна натовареност, а останалите съдилища в района са под тази натовареност.

2.2. Кадрова обеспеченост на обща и специализирана администрация.

Съотношението съдии / служители в районните съдилища е, както следва : Районен съд – Смолян- 7 са служителите в общата администрация и 16 в специализираната администрация, или общо 23, което при 6 съдии представлява съотношение приблизително 1:4. В останалите районни съдилища щатната численост и съотношенията са : Районен съд- Девин служителите в общата администрация са 5, а в специализираната 9, което при двама съдии представлява съотношение 1:7, същото е съотношението и в Районен съд- Златоград и Районен съд- Мадан, като в последния съд числеността на общата администрация е 6, а в специализираната 8 души. В Районен съд- Чепеларе работят 2 служители от общата администрация и 9

от специализираната администрация, което при щат от двама съдии представлява съотношение 1: 5.5 . Тези данни показват, че единствено районният съд в областния град Смолян се нуждае от увеличение с 1 служител деловодител в щатната численост на специализираната администрация, което ще направи оптимална работата в деловодството на съда.

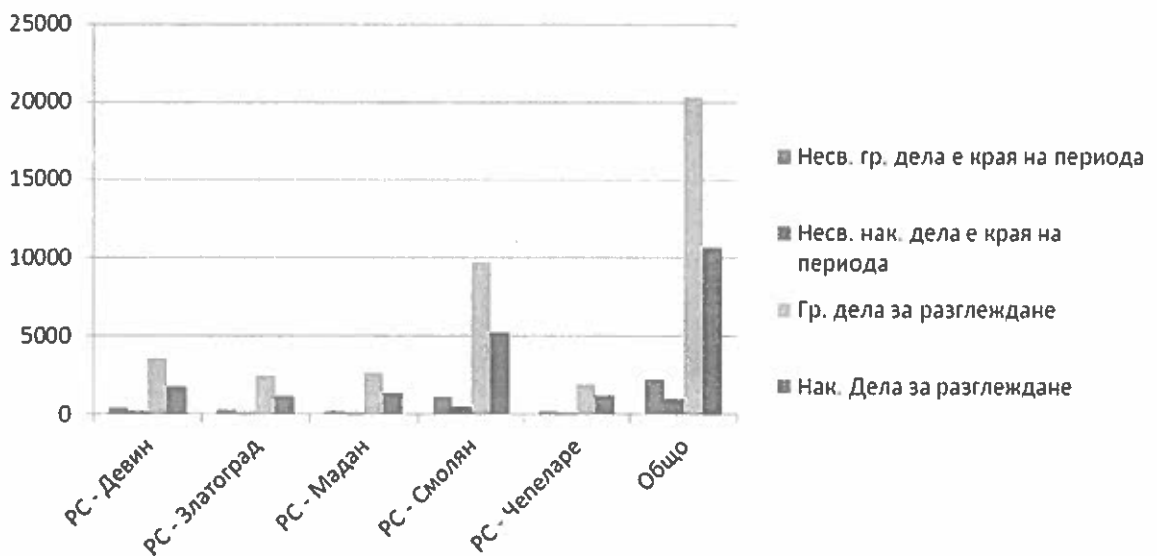
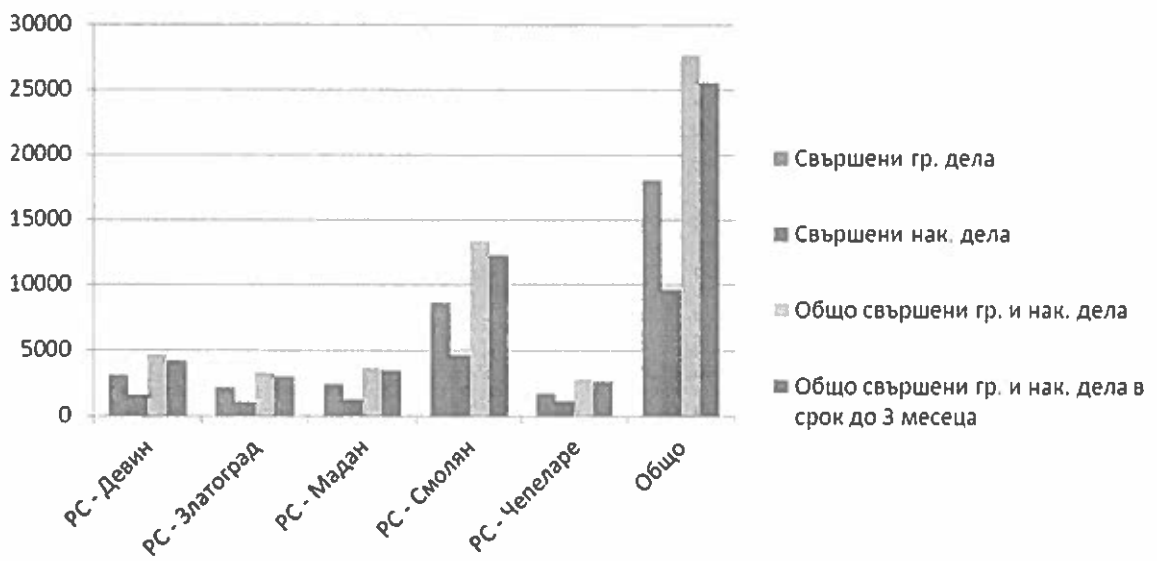
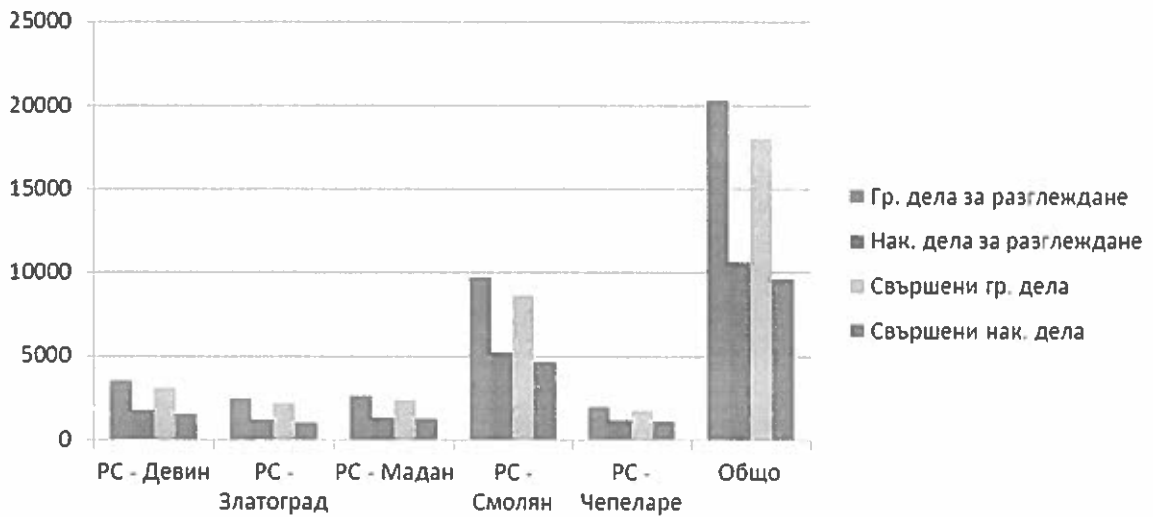
3. Анализ на правораздавателната дейност в съдебния район.

3.1. Постъпления, разглеждане и постановяване на решения по дела в районните съдилища.

През петгодишния период на мандата на административния ръководител, постъпленията по делата, сроковете за тяхното разглеждане и решаване са дадени в следващите таблици и диаграми.

Справка за дейността на Районните съдилища - Смолян за периода 2009г. - I-во полугодие на 2014 г.

Година / вид дела		Несвършени дела в началото на периода		Постъпнили дела		Дела за разглеждане		Свършени дела				Несвършени дела в края на периода	
								Свършени общо		Общо свършени гражд. + наказат.	Общо свършени в 3-месечен срок гражд. и наказ.		
		гражд.	наказат.	гражд.	наказат.	гражд.	наказат.	гражд.	наказат.				
2009г. - I-во полугодие на 2014г.	РС - Девин	472	236	3061	1514	3533	1750	3086	1556	4642	4171	447	194
	РС - Златоград	279	125	2186	1037	2465	1164	2197	1048	3245	2992	268	114
	РС - Мадан	220	121	2394	1218	2614	1339	2402	1233	3635	3468	212	106
	РС - Смолян	1154	546	8589	4653	9743	5199	8635	4688	13323	12280	1108	511
	РС - Чепеларе	244	87	1695	1094	1939	1181	1724	1093	2817	2649	215	88
Общо за 2009г. - I-во полугодие на 2014 г.		2369	1115	17925	9516	20294	10633	18044	9618	27662	25560	2250	1013

3.2. Висящност, бързина и качество на правораздаването.

Традиционно районните съдилища в съдебния окръг показват силен стремеж към бързина на правораздаването, като количеството свършени дела в тримесечен срок от образуването надхвърля 90 % от общия брой свършени дела в период по-голям от три години. Така в РС- Мадан през 2013г. до 3 месеца са свършени 99 %, в РС-Златоград 96 %, РС-Смолян - 93 %, РС-Чепеларе -93 %, а в РС- Девин -91 % .

Този висок процент на свършени дела се съчетава с високо качество на съдебните актове, които в тригодишен период са около 70 % от общо обжалваните актове.

III. Цели за развитие на Окръжен съд – Смолян и съдебния район, мерки за тяхното постигане

A. Развитие на човешките и материални ресурси

Цел 1

Съдебна сграда, която улеснява достъпа до правосъдие.

Сградата, в която работи съдът е завършена през 1979г. Съвременните изисквания налагат да се преодоляват физическите прегради за достъп до съдебните зали и деловодствата от лица, принадлежащи към уязвими групи. В тези случаи физическият достъп до съд е равен на достъп до правосъдие. Освен физическия достъп, остава открит въпросът и упражняване на правата на тези граждани в пълен обем при разглеждане и решаване на делата. Решаването на тези въпроси налага комплексен подход и взаимодействие на съда с множество институции- община, Висш съдебен съвет, министерства и др.

Мерки:

- идентифициране на съществуващите прегради пред достъпа до съд на уязвими групи – деца, хора с увреждания, малцинства;
- оценителен доклад за стойността на необходимите дейности за оползотворяване на физическото пространство в съдебната сграда;
- осигуряване на достъпа, чрез изграждане на рампи и подходи за хора с увреждания, „синя стая” за изслушване и

заседания с деца, диалогов монитор с добавен софтуер за незрящи в коридори, деловодства , съдебни зали и др.

Показател за измерване :

Проучване до различни фокус-групи /страни по дела, адвокати, съдебна охрана, хора с увреждания, пенсионери, представители на малцинствата/ за оценка на безопасността, достъпността и ефективното използване на наличното пространство. Резултатите от проучването се използват за преоценка на въпросите в стратегическия план, свързани с управлението на сградата, особено когато е налице конфликт между изискванията за достъп, сигурност и оползотворяване на физическото пространство.

Цел 2

Ергономични съдебни деловодства, които съчетават здравословни условия на труд и достъп до съдебните дела.

Настоящото състояние на общите деловодства на окръжен и районен съд на приземния етаж на сградата е компромис между непосредствения достъп на страните и техните представители до съдебните дела, от една страна, и препоръките на службите по безопасност на труда и трудова медицина за безопасни и здравословни условия на труд за съдебните служители, от друга. Препоръките са свързани с необходимостта от осигуряване на дневна светлина, чист въздух и почивка за служителите. Освен посоченото, разширяването на списъка с информационни услуги, които съдът предоставя чрез достъп до електронните документи по делата, значително намалява необходимостта от справки на гише в съдебните деловодства.

Мерки:

- анкетиране на съдиите, съдебните служители, адвокатите и гражданите относно оптималното съчетаване на достъпа до съдебните дела и условията на труд за служителите;
- статистическо отчитане на броя на поисканите справки и искания за четене на дела за определен период от време;
- съставяне на количествено-стойностна сметка за евентуално преустройство на общото съдебно деловодство;
- изграждане на общо деловодство на Окръжен и Районен съд – Смолян в свободните източни и южни помещения на

първия етаж на съдебната палата, със запазване на изнесени гишета за справки по дела.

Показател за измерване:

Организиране на анкетно проучване на нивото на удовлетвореност на външните потребители на информационната услуга от преместване на съдебните деловодства в свободните южни и източни свободни помещения на приземния етаж. Проучване на мнението на съдиите и служителите относно ефекта от преместването върху организацията на работата и условията на труд.

Цел 3

Електронно деловодство с пълен електронен аналог на съдебните дела и връзка с вътрешните и външни потребители на информацията.

Изграждането на система за електронно правосъдие е безспорен приоритет във всички стратегии за реформа на съдебната система, както на министерството на правосъдието, така и на Висшия съдебен съвет. Един от компонентите ѝ е създаване на пълно електронно досие на съдебното дело и възможност за достъп до него на страните и техните представители, въз основа на електронния документ и електронния подпис. До приемане на необходимите законови изменения за въвеждането им, няма пречка сканираните копия на писмените доказателства да се използват като електронен аналог на писмените доказателства в информационната система на съда. Съществуващите електронни деловодни системи в страната показват разнообразие в минималното съдържание на електронната папка- от входящия документ, набор от изпратените от съда съобщения и призовки, съдебните протоколи и съдебните актове, до пълен списък на всички документи, които се съдържат в делото на хартиен носител.

Мерки:

- идентифициране на необходимостта от допълнителен хардуер /сървър, скенер, копирни машини и др./
- изготвяне на план за поетапно въвеждане на всички документи от съдебните дела в електронната система;
- експериментално въвеждане на възможност за електронно подаване на съдебни книжа с електронен подпис, при законово основание за това.

Показател за измерване :

Степента на осъществяване на тази цел е в непосредствена зависимост от изпълнението на плана за поетапно въвеждане на всички документи от съдебните дела в електронната система. Такъв опит съдът има с въвеждане на документите по фирмените дела в АСУД, които в момента са в пълно електронно копие. Производна на тази цел е възможността на използването на електронното досие в съдебно заседание, включително с визуализация на документи и т.н.

Цел 4

Професионално подготвени и мотивирани съдии и служебни служители.

Централно значение за ефективността на всяка организация има човешкият потенциал. Ключово в изграждането на работещи екипи е съзнанието на всеки съдия и съдебен служител, че от представянето му зависи цялостната дейност на съда. От голяма важност е ръководителят да подхожда към въпросите, свързани с професионалното развитие на съдиите и служителите, като към приоритет на организацията. Наличието на специалност „Съдебна администрация” във ВСУ „Черноризец Храбър”, филиал Смолян, и неправителствена организация с такъв предмет на дейност в Смолян, позволява наличният базов ресурс на съда да се съчетае с възможностите за обучение на академичния и неправителствения сектор.

Мерки:

- идентифициране посредством анкети на необходимостта и евентуалната възможност за създаване на ресурсен обучителен център за съдии и съдебни служители в Окръжен съд – Смолян;
- изграждане на ресурсен обучителен център чрез създаване на база от постоянни и гостуващи преподаватели, при взаимодействие с НИП, университети, държавни институции и неправителствени организации, както и действащи съдии и служители в съда;
- привличане, задържане и развитие на най-добре квалифицираните кадри за работа в съдебната система чрез създаване на възможности за достигане на пълния им потенциал, посредством начално и последващо обучение;
- осигуряване на специализирани обучения по лидерство, управление на човешките и материални ресурси в подкрепа

- на съдиите и служителите /особено тези на ръководни длъжности/ при управление, оценяване и атестиране;
- създаване и поддържане на база-данни от най-добре представителите се кандидати на предишните конкурси, както и дипломантите по специалностите икономика, публична администрация и право.

Показател за измерване :

Формалният критерий за отчитане на изпълнението на тази цел е картотеката с атестации на съдии и съдебни служители, но действителното му съдържание понякога е видимо при оценка, която е външна на системата, както и по косвени признаци. Затова много добри и верни резултати дават анкетните проучвания на нивото на изпълнение на съдии и служители, проведени анонимно, чрез допитване до адресатите на съдебната дейност- страните и техните представители. Освен това, косвен признак за удовлетвореността на работещите в съда е желанието им да променят работното си място, което също може да се проверява чрез анкети и допитвания.

Б. Подобряване на бързината и качеството на правораздаване.

Цел 1

Обем на свършените на дела в тримесечен срок, не по- малко от 90 % от общия брой свършени дела.

Целта е количествено определена и ясна сама по себе си. Разбира се, изпълнението ѝ се влияе от фактори, в някои случаи независещи от съда – структура на постъпленията, характер, сложност и тежест на делата, процент останали висящи дела от предходни години и т.н., но неотклонното ѝ изпълнение позволява да се постигне един характерен за добре функциониращия съд белег – ниска висящност. Освен това целта трябва да се схваща в единство с качеството на съдебните актове, т.е. бързината на решаване на делата да не е за сметка на качеството.

Мерки:

- въвеждане и развитие на механизма за диференцирано управление на делата – различни пътеки за различните по сложност дела, както и продължаващо специализирано обучение на съдиите в техники за управление на дела;

- използване на месечните отчети за свършените дела, като инструмент за спазване на законовите и инструктивните срокове;
- използване на регистъра за причините за отлагане на делата за недопускане на отлагания, които неоправдано забавят производството;
- отстраняване на пречките за своевременно разглеждане и приключване на делата – обучение на връчители, вещи лица, адвокати, използване на информационните технологии за електронно връчване на призовки и съобщения;
- насърчаване на дейността на центъра „Спогодби”, включително с привличане на пенсионирани съдии в работата му, с цел повишаване на броя на постигнатите спогодби.

Показател за измерване:

Изпълнението на всяка цел с количествен показател за измерване е лесно проследимо. Въпросът е в едновременното подобряване на бързината и качеството, а не на единия показател за сметка на другия.

Цел 2

Качество на свършените дела, не по-малко от 80 % потвърдени съдебни актове от общия брой подлежащи на обжалване дела.

При всички случаи качеството на съдебните актове е определящият критерий за работата на съда. Правоприлагане фиксирано единствено в бързото приключване на делото, при което се допускат нарушения на материалния или процесуалния закон, на практика може да забави производството.

Мерки:

- обсъждане и анализ на постъпилите, свършените и върнатите дела на ежеседмичните съвещания на окръжните съдии и месечните срещи на всички съдии от съдебния район;
- планиране и провеждане на регионални обучения на ниво окръжен и апелативен район за обсъждане и отстраняване на противоречиво решавани въпроси по идентични категории дела, в изпълнение на мотото „Съдът говори с един глас” ;

- създаване на електронен регистър на отменените и изменени съдебни актове по предмет, видове дела, съдии, причините за това; използване на регистъра в срещите и анализите по-горе;
- изграждане на електронна база –данни с улеснен достъп за съдии до източниците на задължителна съдебна практика- тълкувателни решения и постановления, решения по чл.290 ГПК, решения на СЕС и ЕСПЧ по конкретни въпроси на правоприлагането;
- създаване на регионален приз „Съдия на годината” за магистрата показал най-добро съотношение между показателите срочност и качество на съдебните актове, поведение, което издига авторитета на съдебната власт, новаторство и етика, по подобие на Judicial Excellence Award.

В. Повишаване на общественото доверие в работата на съда.

Цел 1

Връзка с институциите, свързани с правораздавателната дейност на съда, изградена на доверие и взаимодействие, основани на върховенството на закона.

Конституционно прогласената независимост на съдебната власт често огражда съда с китайски стени. Няма съмнение, че съдът като правораздавателен орган трябва да отстоява независимостта си. Едновременно с това осъществяването на съдебната дейност налага взаимодействие на съда с органите на изпълнителната, законодателната власт и органите на местното самоуправление. Примери за това са предложенията за законодателни промени, които съдът прави в отчетните си доклади, управлението на съдебните сгради, публична държавна собственост от съда, участието на съдии в местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и др. Или изводът е, че независимостта на съда при осъществяване на правораздаването не е в конфликт с взаимодействието с другите държавни органи при условие, че се основава на закона.

Мерки :

-текущо осведомяване на институциите за работата на съда чрез публикуване на отчетните доклади и периодични срещи на ръководството на съда с представителите им по текущи въпроси;

-участие при покана в отчетните събрания на свързаните с работата на съда институции и колегии- районни съдилища и административен съд, окръжна прокуратура и следствен отдел, пробационна служба, дирекция на ОДМВР, адвокатска колегия; набелязване на теми и дейности за подобряване на работата;

-изграждане на електронна връзка за обмен на документи, доклади, съобщения, предложения, съвместни проекти за обучение, с централните и местни държавни органи;

- поне веднъж годишно организиране на публичен форум, на който се дава отчет пред обществеността за резултатите от това взаимодействие, и се набелязват нови стъпки за подобряване на същите.

Показател за измерване :

Практиката показва, че най-добрият способ за изследване на общественото доверие е прякото допитване, проучване или анкета. Затова, то следва да се извършва периодично за отчитане на резултатите от взаимодействието между съда и останалите държавни институции, а резултатите от проучването да се публикуват.

Цел 2

Работата на съда е прозрачна и съдът я отчита периодично пред гражданското общество.

Няма съмнение, че съдебната дейност като цяло има специфика, която затруднява възприемането ѝ от непрофесионалист. Правната култура на различни и многобройни обществени групи не е висока, което насърчава негативни нагласи. Затова предизвикателството е работата на съда да се представя пред обществото разбираемо, периодично и във всички области, разрешени от закона.

Мерки :

- съдът предоставя информация за работата си по достъпен и разбираем начин;
- съдът разяснява на различни обществени групи работата си по подходящ начин;
- съдът прави преглед и оценка на способите си за въздействие върху обществените нагласи;
- съдът анализира степента си на прозрачност чрез съвместни проучвания с медиите, неправителствените организации и

специализираните агенции за проучване на общественото мнение.

Показател за измерване:

Вярно е, че съдът като държавна институция не може да има корпоративна стратегия за въздействие върху обществените нагласи. Едновременно с това, при продължаващо с години ниско обществено доверие, няма друг способ за промяна на тези нагласи освен активността на съда в разясняване на работата му по достъпен начин. Има сфери от работата на съда, особено по дела с висока обществена значимост, които налагат диференциран подход към медиите и обществото чрез публични форуми, дискусии, пресконференции. Начинът за отчитане на степента на въздействие на тази активност е проучване на общественото мнение от специализирани агенции. То може да се финансира чрез сътрудничество с неправителствени организации, които работят в областта на съдебната реформа и др.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Смисълът на концептуалния документ не е да изчерпи всички възможни мерки и дейности, а да даде насоки. Затова и тази концепция не претендира за всеобхватност. Разбира се, необходима е степен на конкретност, която да даде възможност да се провери, дали визираните цели и мерките за постигането им са практически осъществими.

Дълбоко вярвам, че стратегическото планиране е екипна, а не кабинетна дейност. Затова и въз основа на постигнатите досега резултати, съм уверен, че при подкрепа на вижданията, изложени накратко, заедно с всички съдии и служители в съдебния район съм в състояние да работя за осъществяване на целите на концепцията в работата на Окръжен съд-Смолян и районните съдилища от съдебния му район.

Септември 2014г.

Смолян

С УВАЖЕНИЕ :

Любен Хаджииванов
/Административен ръководител на
Окръжен съд – Смолян/